Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

	КОДИ
Дата (рік, місяць, число)	2024 | 01 | 31
Підприємство **АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДТЕК КРИМЕНЕРГО»** за ЄДРПОУ	00131422
Територія Україна за КАТОТТГ [1]	UA80000000001078669
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності Розподілення електроенергії за КВЕД	35.13

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Середня кількість працівників [2] 3
Адреса, телефон вулиця Джонса Ґарета, буд. 8, корпус літера 20 Д, м. КИЇВ, 04119, Україна -
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	2 465	2 465
накопичена амортизація	1002	2 465	2 465
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	-	-
первісна вартість	1011	657 821	657 821
знос	1012	657 821	657 821
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	5 059	5 059
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	**1095**	**5 059**	**5 059**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
виробничі запаси	1101	-	-
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	10	37
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 447	1 428
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2	30
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	**1195**	**1 459**	**1 495**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**-**	**-**
Баланс	**1300**	**6 518**	**6 554**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	**2**	**3**	**4**
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	43 242	43 242
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(1 272 097)	(1 272 563)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	**1495**	**(1 228 855)**	**(1 229 321)**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	368	444
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	**1595**	**368**	**444**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	792 576	792 576
товари, роботи, послуги	1615	166 225	166 392
розрахунками з бюджетом	1620	2 125	2 101
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	21	21
розрахунками з оплати праці	1630	174	181
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	216 357	216 357
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	771	771
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	75	88
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	56 681	56 944
Усього за розділом III	**1695**	**1 235 005**	**1 235 431**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	**-**	**-**
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**	**-**	**-**
Баланс	**1900**	**6 518**	**6 554**

Керівник ДІДЕНКО ДЕНИС СЕРГІЙОВИЧ **Діденко Денис Сергійович**

Головний бухгалтер Ступницький Євген Романович **Ступницький Євген Романович**

[1] Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

[2] Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2023	12	31
за ЄДРПОУ	00131400		

Підприємство **АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДТЕК КРИМЕНЕРГО»**

(найменування)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2023 р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	-	-
премії підписані, валова сума	*2011*	-	-
премії, передані у перестрахування	*2012*	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	-	-
Валовий: прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	-	-
Інші операційні доходи	2120	27	88
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-
Адміністративні витрати	2130	(419)	(396)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(392)	(308)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	2	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-
Фінансові витрати	2250	(76)	(63)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-

Електронний підпис ЕП

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(466)	(371)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(466)	(371)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	(466)	(371)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	-	-
Витрати на оплату праці	2505	195	206
Відрахування на соціальні заходи	2510	43	52
Амортизація	2515	-	-
Інші операційні витрати	2520	181	138
Разом	**2550**	419	396

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	172967520	172967520
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	172967520	172967520
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕП ДІДЕНКО ДЕНИС ЄЕРГІЙОВ

Керівник Діденко Денис Сергійович

ЕП Ступницьк ий Євген Романович

Головний бухгалтер Ступницький Євген Романович

Електронний підпис ЕП

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2023	12	31
за ЄДРПОУ	00131400		

Підприємство **АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДТЕК КРИМЕНЕРГО»**

(найменування)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2023 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	-	-
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	28	-
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(-)	(-)
Праці	3105	(-)	(-)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(-)	(-)
Зобов’язань з податків і зборів	3115	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(-)	(-)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(-)	(-)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	**3195**	28	-
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	**3295**	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	**3395**	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	**3400**	28	-
Залишок коштів на початок року	3405	2	2
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	30	2

Керівник ЕП ДІДЕНКО ДЕНИС СЕРГІЙОВИЧ **Діденко Денис Сергійович**

Головний бухгалтер ЕП Ступницький Євген Романович **Ступницький Євген Романович**

Електронний підпис ЕП

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2023	12	31
за ЄДРПОУ	00131400		

Підприємство **АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДТЕК КРИМЕНЕРГО»**

(найменування)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про власний капітал

за Рік 2023 р.

Форма №4 **Код за ДКУД** **1801005**

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	**4000**	43 242	-	-	-	(1 272 097)	-	-	(1 228 855)
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	**4095**	43 242	-	-	-	(1 272 097)	-	-	(1 228 855)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	**4100**	-	-	-	-	(466)	-	-	(466)
Інший сукупний дохід за звітний період	**4110**	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

Електронний підпис · ЕП · Електронний підпис · ЕП

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборго-ваності з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуп-лених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викупле-них акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номіналь-ної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	**4295**	-	-	-	-	(466)	-	-	(466)
Залишок на кінець року	**4300**	43 242	-	-	-	(1 272 563)	-	-	(1 229 321)

Керівник **Діденко Денис Сергійович**

Головний бухгалтер **Ступницький Євген Романович**

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДОБРОТВІРСЬКА ТЕПЛОВА ЕЛЕТРОСТАНЦІЯ-2»

Код ЄДРПОУ - 25555644

Примітки до фінансової звітності за МСФЗ за рік, що закінчується 31 грудня 2023 року

1. ПрАТ "ДОБРОТВІРСЬКА ТЕС - 2" та його діяльність

Приватне акціонерне товариство «Добротвірська теплова електростанція -2», скорочена назва ПрАТ «Добротвірська ТЕС-2» (далі «Компанія») – акціонерне товариство, створене відповідно до законодавства України. Частка, що дорівнює 99,81% статутного капіталу належить АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО». Контролюючою стороною є DTEK Energy B.V.

Країна реєстрації - Україна, область – Львівська, номер свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи А01 №600836 Дата видачі свідоцтва про державну реєстрацію – 30.06.1998

Веб-сайт емітента - https://www.dtek.com/investors_and_partners/asset/dobrotvorskaya

Основною господарською діяльністю Компанії є надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна

Юридична адреса Компанії: вулиця Промислова, буд. 2, смт. Добротвір, Кам'янка- Бузький район, Львівська область, Україна, 80411

2. Умови, в яких працює Компанія

Українська економіка. Українська економіка має риси, властиві ринкам, що розвиваються, і її розвиток перебуває під сильним впливом фіскальної та грошово-кредитної політики, прийнятої урядом, а також змін у правовому, нормативному та політичному середовищі, які швидко змінюються.

24 лютого 2022 року російські війська розпочали повномасштабне вторгнення на територію Української держави, яке торкнулося всіх сфер життя та економіки України. Території Київської, Чернігівської, Сумської, Харківської та частини Херсонської областей було окуповано на початку війни, але згодом звільнено. Станом на 31 грудня 2023 року Крим та більша частина Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей, як і раніше, знаходяться під окупацією, і там тривають активні бойові дії. Протягом 2023 росія продовжила обстрілювати ракетами та бойовими безпілотниками енергетичну інфраструктуру Україні, що призводило до її руйнування та вимагало ресурсів на відновлення. Додаткові відомості про вплив війни на активи та діяльність Компанії див. у Примітці 4.

Незважаючи на колосальні втрати людських життів та виробничого потенціалу країни, економіка країни продовжує функціонувати як цілісна система та поступово відновлюється від початкового воєнного шоку. Падіння виробництва вдалося припинити, налагоджуються нові технологічні процеси, відбувається конверсія реального сектора. Український бізнес, розташований за межами основних зон бойових дій, поступово стабілізує виробничі процеси.

У 2023 році ВВП України зріс приблизно на 5,0% (2022 рік: зниження на 28,8%), згідно офіційно опублікованим даним Державних служб України. Це відновлювальне зростання після стрімкого падіння у 2022 році. У першому кварталі 2023 року ВВП ще спадав, але решту три квартали — зростав. Незважаючи на відновлення ВВП в 2023році падіння відносно довоєнного періоду залишається суттєвим – близько 25%. Ситуація залишається напруженою, вона впливає не лише на українську, а й на світову економіку, і її подальший вплив та тривалість важко передбачити та кількісно оцінити.

Національний банк України (НБУ) проводить відсоткову політику відповідно до цільових показників інфляції. Рівень інфляції в Україні за 2023 рік склав 5,1% (2022: 26,6%), згідно зі статистикою, опублікованою Державною службою статистики України. Рекордно високий рівень інфляції у 2022 році спонукало НБУ розпочати посилення грошово-кредитної політики та підвищити ключову ставку до 25%. В 2023 році інфляцію вдалося вгамувати: регулярні надходження іноземної допомоги дозволили припинити монетарне фінансування бюджету, а хороші врожаї сприяли зниженню цін на продукти. На фоні сповільнення інфляції та поліпшення інфляційних очікувань Правління Національного банку ухвалило низку рішень щодо зниження облікової ставки протягом року з 25% до 15%.

Для забезпечення надійної та стабільної роботи фінансової системи країни обмінний курс гривні було зафіксовано на валютному ринку станом на 24 лютого 2022 року на рівні 29,25 гривні за 1 долар США та з 21 липня 2022 року скориговано до 36,57 гривень за 1 долар США. На початок 2023 року та більшу частину 2023 року Національний банк України зберігав курс зафіксованим на цьому рівні. З жовтня 2023 року НБУ перейшов до режиму керованої гнучкості, але завдяки значним обсягам валютних інтервенцій гривня почала зміцнюватися. У грудні 2023 року тренд змінився і курс долара став зростати, у новий 2024 рік Україна увійшла з курсом 37,98 гривень за 1 долар США.

Щоб стримати зростання цін в Україні, а також тримати інфляцію під контролем, НБУ був змушений також запровадити низку адміністративних обмежень, зокрема на операції з іноземною валютою та рух капіталу, на виплати відсотків та дивідендів зарубіжних країн в іноземній валюті. Через всі ці обмеження гривня не має можливості обміну і не може бути вільно конвертована у тверду валюту.

У 2023 році Уряд України залучив 566 млрд.грн. через облігації внутрішньої державної позики (ОВДП), що майже вдвічі більше, ніж у 2022 році. В 2023 році скоротився фіскальний розрив, було рефінансовано погашення старого боргу та залучено додатково 196 млрд.гривень.

Прибутковість до погашення («YtM») єврооблігацій Уряду України знизилася до 50,6% (для інструментів з терміном погашення 5 років станом на 31 грудня 2023 р.) з 63,4% на 31 грудня 2022 р. Водночас внутрішні суверенні облігації України у гривнях (з терміном погашення 5 років) торгувалися з прибутковістю 18% на 31 грудня 2023 року (22% на 31 грудня 2022 року). У серпні 2022 року кредитори України домовились про дворічне припинення всіх її єврооблігацій, що дозволило відстрочити заплановані платежі на суму близько 6 мільярдів доларів США. У найближчій перспективі волатильність паперів очікується високою. Визначальним для цін українських боргових паперів залишатиметься питання узгодження пакету допомоги Україні від США та ЄС.

Завдяки іноземній фінансовій допомозі валютні резерви у 2023 році сягнули історично рекордних рівнів. Наприкінці року міжнародні резерви України складали 40,5 млрд.доларів США. Це більше, ніж історичний рекорд до повномасштабного вторгнення (у квітні 2011 року резерви сягнули свого попереднього піку у 38,4 млрд.долларів США). Така ситуація під час війни стала можливою виключно через безпрецедентну фінансову підтримку України.

З початком війни український бюджет відчуває значний дефіцит, який покривається за рахунок національних та міжнародних позик та грантів. У 2023 році Україна продовжувала отримувати іноземну фінансову допомогу більш регулярно та прогнозовано ніж у 2022 році, загальна допомога становила в 2023 р.- 42,5 млрд доларів США (в 2022році: 31,2 млрд. доларів США). Допомога від міжнародних партнерів в 2023 році здебільшого надходила у формі пільгових кредитів - 63% від усієї фінансової допомоги (в 2022році: 45% у грантовому форматі), що дозволило фінансувати важливі бюджетні потреби. Міжнародна підтримка має вирішальне значення для здатності України продовжувати боротьбу з агресією та фінансувати дефіцит бюджету та поточні виплати за боргами.

Керівництво не може передбачити всі тенденції, які можуть впливати на економіку України, а також те, який вплив (за наявності такого) вони можуть мати на майбутній фінансовий стан Компанії. Керівництво впевнене, що воно вживає усіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності та розвитку Компанії.

3. Політика управління капіталом

Для цілей управління капіталом капітал включає в себе:

- Акціонерний капітал;
- Резервний капітал;
- Додатковий капітал;
- Нерозподілений прибуток (накопичений збиток).

Головною метою управління капіталом Компанії є підтримка достатньої кредитоспроможності та забезпеченості власними коштами з метою збереження можливості Компанії продовжувати свою діяльність як безперервно діючого підприємства. Політика Компанії стосовно управління капіталом націлена на забезпечення і підтримку оптимальної структури капіталу для зменшення загальних витрат на капітал та гнучкості, необхідних для доступу Компанії до ринків капіталу. Керівництво намагається зберігати баланс між більш високою дохідністю, яку можна досягти при вищому рівні позикових коштів, та перевагами і стабільністю, які забезпечує стійка позиція капіталу.

Компанія розглядає капітал та позики у якості важливих компонентів фінансування і, як наслідок, як частину своєї діяльності з управління капіталом.

Для підтримування або коригування структури капіталу Компанія може коригувати суму дивідендів, що виплачуються власникам, повертати їм капітал, збільшувати розмір статутного капіталу або продавати активи для зменшення суми боргу.
Сума капіталу, управління яким здійснює Компанія, станом на 31 грудня 2023 року складає – 121 687 тисяч гривень (у 2022 році – 120 095 тисяч гривень).

Управління ризиком капіталу, головним чином, стосується виконання вимог українського законодавства та нормативних вимог НКРЕКП, загальнодержавного регулятивного органу в галузі електроенергетики, виконанню кредитних ковенант.
Цілі, політика та процедури управління капіталом протягом періодів, що закінчилися 31 грудня 2023 та 2022 рр., не змінювалися.

4. Основи підготовки і подання звітності

Основа підготовки. Фінансова звітність Компанії підготовлена згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ), прийнятих Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності, які викладені державною мовою та офіційно оприлюднені Міністерством фінансів України. Ця фінансова звітність відображає оцінку управлінським персоналом Компанії на дату складання фінансової звітності з урахуванням розрахунків та припущень, що впливають на суми активів, зобов'язань, а також на суми доходів та витрат, що відображаються у фінансових звітах протягом звітного періоду.

Компанія використовує історичну собівартість, як єдину основу оцінки як для активів чи зобов'язань, так і для відповідних доходів і витрат, за винятком основних засобів, які відображені за переоціненою сумою, яка є їх справедливою вартістю на дату переоцінки.

Фінансова звітність представлена в гривнях, суми округлюються до найближчої тисячі, якщо не зазначено інше.

Основні принципи облікової політики, які застосовувалися при підготовці цієї фінансової звітності, викладені в Примітці 5. Ці принципи облікової політики застосовувались послідовно відносно всіх періодів, представлених у звітності, якщо не зазначено інше (Примітка 7).

Підготовка фінансової звітності за МСФЗ вимагає, щоб застосовувались певні облікові оцінки, а також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики керівництво Компанії застосовувало власні професійні судження. Області, де такі судження особливо важливі, області, які характеризуються підвищеною складністю, і області, де допущення і розрахунки мають велике значення для фінансової звітності, описані в Примітці 6.

Безперервність діяльності. Керівництво Компанії підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшої безперервності діяльності. При формуванні цього професійного судження керівництво врахувало вплив дії обставин непереборної сили пов'язаних з веденням воєнного стану та веденням бойових дії на території країни, її фінансовий стан, поточні плани, прибутковість діяльності та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив макроекономічних тенденцій на діяльність Компанії.

Станом на 31 грудня 2023 року Компанія мала перевищення поточних зобов'язань над поточними активами (чистий дефіцит оборотного капіталу) на 55 246 тисяч гривень та розмір чистих активів складав 121 687 тисяч гривень (31 грудня 2022 року: чистий дефіцит оборотного капіталу становив 57 917 тисяч гривень, чисті активи – 120 095 тисяч гривень).

Як зазначено в Примітці 1, Компанія є частиною вертикально інтегрованої Групи - DTEK Energy BV (далі – «DTEK Energy BV» або Група), яка включає компанії з видобутку вугілля та виробництва електроенергії.

Власний капітал та чистий дефіцит оборотного капіталу фінансуються за рахунок фінансування, отриманого від Групи DTEK Energy BV.

Керівництво планує покрити наявний дефіцит чистих активів за рахунок отримання прибутку в майбутніх періодах та очікує, що Група DTEK Energy BV продовжить надавати фінансову підтримку Компанії та покривати дефіцит ліквідності. Таке продовження фінансової підтримки наразі не законтрактоване з компаніями Групи і тому є невизначеним, однак обґрунтовано очікується, що воно продовжуватиметься в майбутньому відповідно до історичного досвіду, щоб забезпечити продовження стабільної діяльності Компанії.

Військовий стан. 24 лютого 2022 року російські війська розпочали вторгнення в Україну, що призвело до повномасштабного військового конфлікту на території всієї держави, у відповідь на який уряд України оголосив воєнний стан, а Національний банк України ввів мораторій на міжнародні платежі та фіксований курс гривні до долара США. 28 лютого 2022 року Торгово-промислова палата України підтвердила, що військові дії призвели до виникнення форс-мажорної ситуації в Україні.

Під час російської агресії активи Компанії не знаходяться в безпосередній близькості до територій, де ведуться активні військові дії, і працюють без перебоїв.

На підставі до цього керівництво очікує достатній рівень ліквідності Компанії для забезпечення діяльності бізнесу. Однак немає ясності стосовно подальшого розвитку воєнної ситуації та її впливу на операційну діяльність та безпеку активів Компанії. У разі погіршення ситуації керівництво все ще зможе вживати додаткових заходів для покращення ліквідності, наприклад, знижуючи капітальні витрати чи змінюючи умови виплат зобов'язань кредиторам.

Керівництво підтверджує, що вищевикладені факти та обставини, а саме, поточна ситуація та подальший розвиток воєнних дій є суттєвими невизначеностями, які можуть викликати сумніви щодо

здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі та, як наслідок, вона може бути нездатною реалізувати активи та виконати свої зобов'язання під час звичайної діяльності.

Невизначеність, що існує на дату складання цієї фінансової звітності, зокрема, знаходиться поза контролем керівництва. Незважаючи на ці суттєві невизначеності, керівництво продовжує вживати заходів по мінімізації впливу на Компанію, і таким чином, вважає, що застосування припущення про безперервність діяльності при підготовці цієї фінансової звітності є доцільним.

При складанні цієї фінансової звітності враховувалися відомі і які оцінюються результати зазначених факторів на фінансовий стан і результати діяльності Компанії у звітному періоді. Дана фінансова звітність не включає коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені.

5. Основні принципи облікової політики

Класифікація активів і зобов'язань на оборотні/поточні і необоротні/довгострокові.
У Балансі (звіті про фінансовий стан) Компанія представляє активи і зобов'язання окремими розділами на основі їх класифікації на оборотні/поточні і необоротні/довгострокові.
Актив є оборотним, якщо:

- його передбачається реалізувати або він призначений для продажу або споживання в рамках звичайного операційного циклу;
- він утримується головним чином для цілей торгівлі;
- його передбачається реалізувати в межах дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду; або
- він являє собою грошові кошти або еквівалент грошових коштів, крім випадків, коли існують обмеження на його обмін або використання для погашення зобов'язань, що діють протягом як мінімум дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду.

Всі інші активи класифікуються як необоротні.

Зобов'язання є поточні, якщо:

- його передбачається врегулювати в рамках звичайного операційного циклу;
- воно утримується переважно для цілей торгівлі;
- воно підлягає врегулюванню протягом дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду; або
- Компанія не має безумовного права відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на дванадцять місяців після закінчення звітного періоду.

Компанія класифікує всі інші зобов'язання в якості довгострокових.
Відстрочені податкові активи і зобов'язання класифікуються як необоротні/довгострокові активи і зобов'язання.
Операційний цикл Компанії не перевищує 12 місяців.

***Функціональна валюта і валюта представлення*.** Статті, представлені у цій фінансовій звітності, оцінені з використанням валюти основного економічного середовища, в якому працює Компанія (функціональної валюти). Ця фінансова звітність представлена у гривні, яка є функціональною валютою Компанії.

***Перерахунок іноземної валюти*.** Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у функціональну валюту Компанії за офіційним обмінним курсом НБУ на відповідну звітну дату. Прибуток і збитки, що виникають в результаті розрахунків за операціями в іноземній валюті і від перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Компанії за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, включаються до складу прибутку або збитку. Немонетарні статті не перераховуються згідно курсу на кінець року. Вплив змін курсів обміну на справедливу вартість пайових цінних паперів враховується у складі прибутку або збитків від зміни справедливої вартості.
Обмінний курс, що використовувався для перерахунку сум в іноземній валюті, був таким:

Валюта	31 грудня 2023 р.	31 грудня 2022 р.
Долар США	37,98	36,57
ЄВРО	42,21	38,95

Основні засоби. Основні засоби враховуються за переоціненою вартістю за вирахуванням накопиченого зносу і резерву на знецінення, якщо необхідно. Незавершене будівництво - це недобудована частина основних засобів, включаючи передоплати постачальникам. Амортизація на ці активи не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію. Витрати на дрібний ремонт і обслуговування відносяться на витрати того фінансового періоду, в якому вони були понесені. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а компоненти, які були замінені, списуються.
На кожну звітну дату Керівництво аналізує основні засоби на предмет їх можливого знецінення. Якщо присутні будь-які ознаки знецінення, Керівництво розраховує відшкодовану суму, яка є справедливою вартістю активу за вирахуванням витрат на продаж або вартість його використання, залежно від того, яка з цих сум вище. Балансова вартість основних засобів списується до відшкодованої суми, а збиток від їх знецінення і переоцінки признається в інших сукупних прибутках в сумі залишку попередньої дооцінки активу. У фінансовому результаті визнається тільки сума перевищення знецінення/переоцінки над сумою позитивної переоцінки. Збиток від знецінення активу, визнаний в попередніх періодах, сторнується, якщо сталися зміни в розрахунках, які застосовувалися для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.
Знецінення основних засобів відображається окремим рядком в Звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).
Надходження від продажу вироблених у процесі тестування виробничого обладнання зразків продукції Компанія враховує у складі прибутку чи збитків. Собівартість проданих зразків продукції визнається відповідно до МСБО (IAS) 2 «Запаси». Будь-які такі надходження та витрати, а також статті звіту про прибутки та збитки, до яких вони включені, Компанія розкриває у звітності, оскільки така продукція не вважається виробленою під час звичайної діяльності Компанії.
Прибуток і збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння отриманих коштів і балансової вартості цих активів і визнаються у складі інших доходів та витрат Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід).

Амортизація. Незавершене будівництво не амортизується. Амортизація інших статей основних засобів розраховується прямолінійним методом для розподілу їх собівартості або переоціненої вартості протягом терміну їх корисного використання. Термін корисного використання основних засобів, встановлений при первісному визнанні об'єкта основних засобів, не може перевищувати:

	термін експлуатації – не більше, років
Будівлі і споруди	50
Машини та обладнання	30
Транспортні засоби	10
Інструменти та прилади	15
Інші основні засоби	12
Удосконалення орендованого майна	Очікуваний строк їх використання

Термін корисного використання встановлюється виходячи з очікуваного терміну використання об'єкта у сумі повних місяців такого використання.
Відповідно до облікової політики компанії ліквідаційна вартість основних засобів встановлюється на рівні нуля. Ліквідаційна вартість, методи амортизації та терміни експлуатації переглядаються і, при необхідності, коригуються на кожну звітну дату перспективно.

Нематеріальні активи. Придбані нематеріальні активи первісно оцінюються за собівартістю. Собівартість нематеріального активу складається з ціни його придбання (включаючи будь-які імпортні мита та податки на придбання, що не відшкодовуються), а також із будь-яких видатків на підготовку активу до використання за призначенням, які безпосередньо відносяться до нього.
В подальшому, нематеріальні активи відображаються за собівартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Наступні витрати, понесені після первісного визнання придбаного нематеріального активу лише зрідка визнаються в складі балансової вартості активу. Усі інші витрати відносяться на витрати у тому періоді, в якому вони були понесені.

Якщо Компанія виступає орендарем за договором оренди нематеріальних активів, вона не застосовує МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» для таких активів та визнає орендні платежі за такою орендою як витрата або лінійним методом протягом строку оренди, або з використанням іншого систематичного підходу.
Амортизація визнається на прямолінійній основі протягом очікуваного строку корисного використання нематеріальних активів, що мають обмежений строк корисного використання.
Строки корисного використання груп нематеріальних активів представлені таким чином:

	термін експлуатації, років
Програмне забезпечення	1-15
Інші нематеріальні активи	1-10

Ліквідаційна вартість всіх нематеріальних активів прирівнюється нулю.
Нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання не амортизуються. Компанія проводить перевірку на наявність ознак знецінення таких нематеріальних активів шляхом порівняння суми очікуваного відшкодування з його балансовою вартістю або щорічно, або кожного разу, коли виникають ознаки можливого зменшення корисності нематеріального активу.
Термін корисного використання нематеріального активу, який не амортизується, Компанія переоцінює у кожному періоді для визначення, чи продовжують події та обставини підтверджувати оцінку невизначеності строку корисного використання такого активу. Якщо такі події та обставини не підтверджують її, зміна оцінок корисного використання цього активу з невизначеного на певний Компанія враховує, як зміни в облікових оцінках.

Знецінення інших нефінансових активів. На кожну звітну дату Компанія проводить перевірку на наявність ознак, що вказують на можливе знецінення активу. У разі виявлення будь-якої такої ознаки Компанія проводить оцінку очікуваного відшкодування активу.
Якщо сума очікуваного відшкодування об'єкта або групи об'єктів основних засобів виявляється менше їх балансової вартості, такий об'єкт або група об'єктів вважається такими, що знецінилися, і проводиться зменшення їх балансової вартості до розміру очікуваного відшкодування З метою оцінки знецінення активи групуються до центрів доходу найнижчих рівнів, для яких існують окремо визначені грошові потоки (одиниця, що генерує грошові кошти). Необоротні нефінансові активи, які зазнали зменшення корисності, переглядаються на предмет можливого відновлення корисності на кожну звітну дату.
Знецінення авансів, виданих за основні засоби відображається у складі інших витрат Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).

***Оренда*.** У момент укладення договору Компанія оцінює, чи є угода орендою або чи містить вона ознаки оренди, тобто визначає, передає договір право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду часу в обмін на відшкодування.

Компанія як орендар. Компанія застосовує єдиний підхід до визнання та оцінки всіх договорів оренди, за винятком короткострокової оренди, оренди активів з низькою вартістю. Компанія визнає зобов'язання з оренди щодо здійснення орендних платежів і активи у формі права користування, які представляють собою право на використання базових активів. У Компанії немає права використовувати ідентифікований актив, якщо орендодавець має суттєве право замінити актив протягом терміну використання, навіть якщо актив безпосередньо вказаний у договорі оренди. Такий договір не містить компонента оренди. Якщо Компанія не може легко визначити наявність у орендодавця суттєвого права на заміну, Компанія розцінює цей факт таким, що право на заміну не є суттєвим.

Компанія визнає ***активи у формі права користування*** на дату початку оренди (тобто, дату, на яку базовий актив стає доступним для використання). Активи у формі права користування оцінюються за собівартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення, з коригуванням на переоцінку зобов'язань з оренди. Собівартість активів в формі права користування включає величину визнаних зобов'язань з оренди, понесені початкові прямі витрати і орендні платежі, здійснені на дату початку оренди або до такої дати, за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів по оренді.

Стосовно договору, який містить компонент оренди та один або кілька додаткових компонентів, які є або не є орендою, орендар повинен розподілити передбачене договором відшкодування на кожен компонент оренди на основі відносної ціни відокремленої угоди за компонентом оренди та сукупної ціни відокремленої угоди щодо компонентів, що не є орендою.

Активи у формі права користування амортизуються прямолінійним методом протягом коротшого з таких періодів: термін оренди або передбачуваний термін корисного використання активів. Компанія визначає строки корисного використання активів в формі права користування по об'єктах основних засобів, аналогічних по характеру і способу використання в рамках діяльності Компанії. Активи у формі права користування також піддаються перевірці на предмет знецінення. За діючими договорами оренди у Компанії відсутні обов'язки з демонтажу і переміщенню базового активу, відновленню ділянки, на якій він розташовується, або відновленню базового активу до обумовленого стану.

Компанія представляє актив у формі права користування в складі «Основних засобів» у відповідних групах основних засобів.

***Зобов'язання з оренди*.** На дату початку оренди Компанія визнає зобов'язання з оренди, які оцінюються за приведеною вартістю орендних платежів, які повинні бути здійснені протягом терміну оренди. Орендні платежі включають фіксовані платежі (в тому числі по суті фіксовані платежі) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів по оренді до отримання, змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, і суми, які, як очікується, будуть сплачені за гарантіями ліквідаційної вартості. Орендні платежі також включають ціну виконання права (опціону) на купівлю, якщо є достатня впевненість в тому, що Компанія виконає це право (опціон), і виплати штрафів за припинення оренди, якщо термін оренди відображає потенційне виконання Компанією права (опціону) на припинення оренди. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати (крім випадків, коли вони понесені для виробництва запасів) в тому періоді, в якому настає подія або умова, що призводить до здійснення таких платежів.
Для дисконтування орендних платежів Компанія використовує ставку залучення додаткових позикових коштів, яка визначається як середня ставка за новими кредитами нефінансовим корпораціям (опублікована на офіційному сайті НБУ) у гривнях за останні 6 місяців за строками від 1 до 5 років та більше 5 років, залежно від терміну оренди. Після дати початку оренди величина зобов'язань з оренди збільшується для відображення нарахування відсотків і зменшується для відображення здійснених орендних платежів.

Компанія здійснює переоцінку балансової вартості зобов'язань з оренди в разі модифікації, зміни терміну оренди, зміни орендних платежів або зміни оцінки права (опціону) на купівлю базового активу. Компанія визнає суму переоцінки зобов'язання з оренди як коригування активу у формі права користування.Компанія обліковує модифікацію договору оренди як окремий договір оренди в разі дотримання двох таких умов:

- модифікація збільшує сферу застосування договору оренди за рахунок додавання права користування одним або кількома базовими активами; та
- відшкодування за оренду збільшується на величину, порівнянну з ціною окремого договору на збільшений обсяг, а також на відповідні коригування такої ціни, що відображають обставини конкретного договору.

У разі модифікації договору оренди, яка не обліковується як окремий договір оренди, на дату набрання чинності модифікацією договору оренди Компанія:

- розподіляє відшкодування в модифікованому договорі оренди;
- визначає строк оренди в модифікованому договорі оренди; та
- переоцінює зобов'язання з оренди шляхом дисконтування переглянутих орендних платежів з використанням переглянутої ставки дисконтування.

При цьому Компанія переоцінює зобов'язання з оренди таким чином:

- змінюючи балансову вартість активу у формі права користування для відображення часткового або повного розірвання договору оренди в разі модифікацій договору оренди, які змінюють сферу застосування договору оренди.
- відповідним чином коригуючи актив у формі права користування з урахуванням усіх інших модифікацій договору оренди.

Компанія представляє зобов'язання по оренді в складі «Інших довгострокових зобов'язань» та «Інших короткострокових зобов'язань».

Звільнення з оренди. Компанія застосовує звільнення від визнання щодо короткострокової оренди до своїх короткострокових договорів оренди (тобто, до договорів, за якими на дату початку оренди термін оренди становить не більше 12 місяців і які не містять права (опціону) на купівлю базового активу). Компанія також застосовує звільнення від визнання щодо оренди активів з низькою вартістю до договорів оренди базових активів вартістю в сумі 150 000 грн. Орендні платежі по короткостроковій оренді, оренді активів з низькою вартістю визнаються як витрати лінійним методом протягом терміну оренди. Незалежно від вартості ІТ-техніку, предмети меблів, інструменти та інвентар Компанія відносить до базових активів із низькою вартістю.

Компанія як орендодавець. Оренда, за якою у Компанії залишаються практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням активом, класифікується як операційна оренда. Орендний дохід, що виникає, враховується лінійним методом протягом терміну оренди і включається в інший операційний дохід. Первісні прямі витрати, понесені при укладенні договору операційної оренди, включаються до балансової вартості переданого в оренду активу і визнаються протягом терміну оренди на тій же основі, що і дохід від оренди.

Суборенда. Компанія класифікує суборенду як операційну оренду у разі, якщо головний договір, у якому компанія виступає проміжним орендодавцем, є короткостроковою орендою. В іншому випадку суборенда класифікується на підставі активу з права користування, обумовленого головним договором оренди, у якому компанія виступає проміжним орендодавцем.

У зв'язку з тим, що відсоткова ставка, закладена в договорі оренди, не може бути легко визначена, Компанія, виступаючи за таким договором проміжним орендодавцем, використовує ставку дисконтування, що використовується в головному договорі оренди (скориговану з урахуванням первинних прямих витрат, пов'язаних із суборендою), для оцінки чистої інвестиції в суборенду.

Якщо період суборенди збігається зі строком оренди за головним договором, що залишився, умови суборенди найчастіше призводять до того, що активи у формі права користування класифікуються як фінансова оренда з точки зору Компанії - проміжного орендодавця.

Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу (або групи вибуття). Необоротні активи та групи вибуття (до складу яких можуть входити як необоротні, так і оборотні активи) показуються у Балансі (звіті про фінансовий стан) як «Необоротні активи, утримувані для продажу», якщо їх балансова вартість буде відшкодована переважно у ході операції продажу (включаючи втрату контролю над дочірньою компанією, яка утримує активи) протягом дванадцяти місяців після звітного періоду. Рекласифікація активів здійснюється у разі дотримання всіх наступних умов:

- активи готові до негайного продажу в їх поточному стані;
- керівництво Компанії затвердило поточну програму пошуку покупця та розпочало її реалізацію;
- проводиться активний маркетинг для продажу активів за оптимальною ціною;
- очікується, що продаж буде здійснено протягом одного року, та
- не очікується, що план продажу буде суттєвим чином змінений або скасований.

Необоротні активи або групи вибуття, які у Балансі (звіті про фінансовий стан) за поточний період класифіковані як утримувані для продажу, не рекласифікуються та не представляються в іншій категорії у порівняльному Балансі (звіті про фінансовий стан) для відображення класифікації на кінець поточного періоду.

Група вибуття – це група активів (оборотних і необоротних), запланованих до вибуття у результаті продажу або іншим чином разом як група у ході одної операції, і зобов'язання, безпосередньо пов'язані з цими активами, які будуть передані у результаті цієї операції. Гудвіл обліковується у складі групи вибуття у тому випадку, якщо група вибуття є одиницею, що генерує грошові кошти, на яку при придбанні був віднесений гудвіл. Необоротні активи - це активи, які включають суми, що, як очікується, будуть відшкодовані або отримані протягом періоду понад 12 місяців після звітного періоду. У разі потреби у рекласифікації, вона здійснюється як для оборотної, так і необоротної частини активу.

Групи вибуття, утримувані для продажу, в цілому оцінюються за їх балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на вибуття залежно від того, яка з них менша. Основні засоби та нематеріальні активи, утримувані для продажу, не амортизуються. Рекласифіковані довгострокові фінансові інструменти та відстрочені податки не підлягають списанню до їхньої балансової вартості або до справедливої вартості за вирахуванням витрат на вибуття, залежно від того, яка з них менша.

Зобов'язання, безпосередньо пов'язані з групою вибуття, які будуть передані при вибутті, підлягають рекласифікації і відображаються у Балансі (звіті про фінансовий стан) окремим рядком.

Припинена діяльність. Припиненою діяльністю є компонент Компанії, який або вибув, або віднесений у категорію утримуваного для продажу, і:

(а) являє собою окремий значний напрямок діяльності чи географічний район ведення операцій;
(б) є частиною єдиного скоординованого плану вибуття окремого значного напрямку діяльності або географічного району ведення операцій; або
(в) є дочірньою компанією, придбаною виключно з метою подальшого продажу.

Прибутки і грошові потоки від припиненої діяльності, за їх наявності, відображаються окремо від триваючої діяльності; при цьому подання порівняльних показників змінюється відповідним чином.

Податок на прибуток. Податок на прибуток наведений у фінансовій звітності відповідно до законодавства України, яке вступило в дію або повинно бути введено в дію на звітну дату. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок - це сума, яку, як очікується, треба буде сплатити або відшкодувати у податкових органів відносно прибутку до оподаткування або збитків поточних або попередніх періодів. Інші податки, окрім податку на прибуток, показані у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених з минулих періодів податкових збитків і тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів і зобов'язань і їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.
Відповідно до виключення при первинному визнанні, відстрочені податки не визнаються відносно тимчасових різниць при первинному визнанні активу або зобов'язання у разі операції, що не є об'єднанням компаній, коли така операція при її первинному обліку не впливає ні на фінансовий, ні на податковий прибуток. Суми відстрочених податків розраховуються за ставками оподаткування, які введені в дію або мають бути введені в дію на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться в періодах, коли буде сторнована тимчасова різниця або використаний перенесений податковий збиток. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, які зменшують базу оподаткування, і перенесені податкові збитки визнаються тільки в тій мірі, в якій існує вірогідність отримання прибутку до оподаткування, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Податок на додану вартість (ПДВ). ПДВ з операцій, які здійснює Компанія, стягується за двома ставками: 20% при продажу на території Україні та імпорті товарів, робіт чи послуг та 0% при експорті товарів та виконанні робіт або наданні послуг за межі України. Податкове зобов'язання з ПДВ дорівнює загальній сумі ПДВ, акумульованій за звітний період, і виникає на дату відвантаження товарів клієнту або на дату надходження коштів від клієнта залежно від того, яка подія відбулася раніше. Податковий кредит з ПДВ – це сума, на яку платник податку має право зменшити свої зобов'язання з ПДВ за звітний період. Право на податковий кредит з ПДВ виникає в момент отримання податкової накладної, яка видається в момент надходження оплати постачальнику, або в момент отримання товарів, робіт, послуг залежно від того, яка подія відбувається раніше. У тих випадках, коли під знецінення дебіторської заборгованості був створений резерв під очікувані кредитних збитків, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ.

Запаси. У Балансі (звіті про фінансовий стан) запаси враховуються за собівартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та витрат на збут.

Фінансові інструменти – основні визначення оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції

щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Методи оцінки, такі як модель дисконтування грошових потоків, а також моделі, основані на даних аналогічних операцій, що здійснюються на ринкових умовах, або на результатах аналізу фінансових даних об'єкта інвестицій, використовуються для визначення справедливої вартості окремих фінансових інструментів, для яких ринкова інформація про ціну угод відсутня.

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус резерв під очікувані кредитні збитки. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей Балансу (звіту про фінансовий стан).

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. *Ефективна процентна ставка* – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструменту. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторах, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для активів, які є придбаними чи створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами при первісному визнанні, ефективна процентна ставка коригується на кредитний ризик, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

Для дисконтування майбутніх грошових виплат або надходжень Компанія використовує ставку залучення додаткових позикових коштів, яка розраховується, з урахуванням періоду запозичення як середня ставка за півроку на підставі вартості кредитів за даними статистичної звітності банків України (без урахування овердрафтів), опублікованих на офіційному сайті НБУ. У разі відсутності зазначеної статистичної інформації, опублікованої на офіційному сайті НБУ, для дисконтування майбутніх грошових виплат чи надходжень Компанія використовує середню відсоткову ставку за новими кредитами нефінансовим корпораціям (у розрізі видів валют та строків погашення) опублікованій на офіційному сайті НБУ, за 6 місяців, які передують місяцю здійснення операції, якщо інше не передбачено іншими рішеннями управління Компанії.

Фінансові інструменти. Визнання та припинення визнання фінансових активів. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, спочатку обліковуються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які

оцінюються за амортизованою вартістю, та інвестицій у боргові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.
Компанія припиняє визнання фінансового активу тоді, коли:
а) строк дії контрактних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується, або
б) вона передає фінансовий актив, і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання відповідно до МСФЗ 9, або
в) перегляд грошових потоків за фінансовим активом або модифікація фінансового активу в інший спосіб призводить до істотної зміни (понад 10%) теперішньої вартості переглянутих або модифікованих грошових потоків (з використанням первісної ефективної ставки відсотку цього фінансового активу).

Подальша оцінка. Після первісного визнання Компанія оцінює фінансовий актив відповідно до його класифікації.

***Класифікація фінансових активів*.** Класифікація фінансових активів здійснюється виходячи з:
1) бізнес-моделі, використовуваної Компанією для управління фінансовими активами та
2) характеристик фінансового активу, пов'язаних з передбаченими договором грошовими потоками.
Компанія класифікує свої фінансові активи за наступними категоріями:

- фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю;
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (боргові);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (корпоративні права);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.
-

До фінансових активів відносяться: грошові кошти, не обмежені для використання, та їх еквіваленти; дебіторська заборгованість; фінансові інвестиції, що утримуються до погашення; фінансові активи, призначені для перепродажу; інші фінансові активи.

***Дебіторська заборгованість з основної діяльності*.** Дебіторська заборгованість з основної діяльності і інша дебіторська заборгованість спочатку враховується за справедливою вартістю чи номінальною вартістю (сумою вказаною в рахунку) залежно від того чи є суттєвий фінансовий компонент у транзакції продажу, а надалі оцінюється за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки мінус оціночний резерв під очікувані кредитні збитки.
Компанія проводить нарахування оціночного резерву під очікувані збитки на кожну звітну дату. Нараховані суми оціночного резерву відображаються в Балансі (звіті про фінансовий стан) в складі активів, а витрати по нарахуванню - в Звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) - в складі інших операційних витрат.
Коли дебіторська заборгованість з основної діяльності стає безповоротною, вона списується за рахунок оціночного резерву під очікувані кредитні збитки. Повернення раніше списаних сум кредитується у складі прибутку або збитку.
Поточна дебіторська/кредиторська заборгованість, яка виникла внаслідок заміни сторони у зобов'язаннях, операцій переуступки/переведення боргу/прав вимоги, погашення якої відповідно до умов угоди або за очікуваннями керівництва Компанії відбудеться протягом не більше 3 місяців, відображається у фінансовій звітності за номінальною вартості (з урахуванням оцінного резерву під збитки для дебіторську заборгованість).У разі рекласифікації поточної дебіторської заборгованості у довгострокову, що спричинено модифікацією договору, справедлива вартість такої заборгованості визначається з урахуванням ефективної процентної ставки на дату такого рекласу.

Грошові кошти і їх еквіваленти. Грошові кошти і їх еквіваленти включають гроші в касі, грошові кошти на банківських рахунках до запитання і інші короткострокові високоліквідні інвестиції з первинним терміном розміщення не більше трьох місяців, які схильні до незначного ризику зміни вартості. Суми, використання яких обмежене, виключаються із складу грошових коштів і їх еквівалентів. Суми, обмеження відносно яких не дозволяють обміняти їх або використовувати для розрахунку по зобов'язаннях протягом, щонайменше, дванадцяти місяців після звітної дати, включені до складу інших необоротних активів.

Фактично наявні в Компанії фінансові активи належать до категорій тих, які оцінюються за амортизованою вартістю.

Рекласифікація фінансових активів. Фінансові інструменти рекласифікуються лише тоді, коли змінюється бізнес-модель управління портфелем фінансових активів в цілому. Рекласифікація має перспективний ефект і відбувається з початку першого періоду, який настає після зміни бізнес-моделі.
Фінансові активи класифікуються як оборотні активи, за винятком фінансових активів з терміном погашення більше 12 місяців після звітної дати. Ці фінансові активи класифікуються як необоротні активи.

Втрати від зменшення корисності фінансових активів. Резерв під очікувані кредитні збитки.
Компанія створює резерв під очікувані кредитні збитки щодо всіх фінансових активів, які не оцінюються за справедливою вартістю через прибутки/збитки.
Очікувані кредитні збитки (ECL) - це зважена за ймовірністю оцінка кредитних збитків. Кредитні збитки оцінюються як поточна вартість усіх недоотриманих сум грошових коштів (тобто різниця між потоками грошових коштів, що мають надійти до Компанії відповідно до контракту, та грошовими потоками, які Компанія очікує отримати). ECL дисконтуються за ефективною процентною ставкою фінансового активу.
Резерв заснований на величині очікуваних кредитних збитків, пов'язаних з ймовірністю дефолту протягом наступних 12 місяців, якщо не відбулося значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання.
При визначенні того, чи збільшився кредитний ризик фінансового активу з моменту первісного визнання та при оцінці ECL, Компанія бере до уваги обґрунтовану та підтримувану інформацію, що є актуальною та доступною без надмірних витрат або зусиль. Це включає в себе як кількісну, так і якісну інформацію та аналіз, засновані на історичному досвіді Компанії та обґрунтованій кредитній оцінці.
Відповідно до МСФЗ 9 очікувані кредитні збитки можуть бути:

- 12-місячні ECL: це ECL, які є наслідком можливих подій протягом 12 місяців після звітної дати; і
- ECL за весь строк дії: це ECL, що є результатом усіх можливих подій протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту.

Компанія застосовує спрощений підхід до визнання очікуваних кредитних збитків на увесь строк дії торгової та іншої дебіторської заборгованості. Щоб оцінити ECL, дебіторська заборгованість підрозділяється на групи на основі однорідних для кожної групи характеристик кредитного ризику і термінів прострочення заборгованості для договорів одного типу. Для кожної такої групи застосовується коефіцієнт кредитного ризику (очікуваний відсоток втрат) з матриці оціночних резервів.
Для всіх інших інструментів Компанія застосовує триступеневу модель знецінення, засновану на зміні кредитної якості з моменту первісного визнання. Якщо не було істотного збільшення кредитного ризику фінансового активу з моменту первісного визнання або кредитний ризик сам по собі низький на дату складання звітності, то фінансовий актив класифікуються на першому етапі як «фінансовий активів з низьким кредитним ризиком». Компанія також використовує припущення, що кредитний ризик за фінансовим інструментом не збільшився значно з моменту первісного визнання, якщо було визначено, що фінансовий інструмент має низький кредитний ризик станом на звітну дату. Для
фінансових активів на етапі 1 їх ECL визначається з урахуванням можливих подій протягом наступних 12 місяців або до погашення заборгованості ("12 місячний ECL"). Якщо Компанія визначає значне збільшення кредитного ризику фінансового активу з моменту його первісного визнання, актив переноситься на Етап 2 («Значне збільшення кредитного ризику"). При цьому Компанія визнає резерв під очікувані кредитні збитки за даним фінансовим інструментом в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам на довічній основі та враховуючи контрактний термін погашення, але зваживши на збільшення кредитного ризику. На Етапі 3 («кредитно-знецінений актив») його ECL оцінюється на довічній основі.
На звітну дату в залежності від змін в платіжній дисципліні покупця оновлюються історичні ймовірності дефолтів за минулі періоди, що спостерігаються, аналізуються зміни в прогнозних оцінках і на цій основі переглядаються коефіцієнти кредитного ризику. При нарахуванні оціночного резерву керівництвом використовується також додаткова інформація, яка піддається аналізу. Станом на кожну звітну дату Компанія оцінює, чи значно збільшився кредитний ризик за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання. Для цього Компанія порівнює ризик настання дефолту за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту на дату первісного визнання та аналізує обґрунтовану і підтверджуючу інформацію, доступну без надмірних витрат або зусиль, яка вказує на значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання відповідного інструменту. Під дефолтом розуміється нездатність позичальника виконати прийняті на себе зобов'язання в установлені строки. Компанія застосовує спростовне припущення про те, що дефолт настає не пізніше, ніж, коли фінансовий актив прострочений на 90 днів, за винятком випадків, коли компанія має в своєму розпорядженні обґрунтовану і підтверджену інформацію, яка демонструє, що

використання критерію дефолту, що передбачає велику затримку платежу, є більш доречним. З метою аналізу збільшення кредитного ризику Компанія враховує обґрунтовану і підтверджену інформацію, яка доступна без надмірних витрат або зусиль і є доречною для конкретного аналізованого фінансового інструменту.

Кредитно-знецінені фінансові активи. Також на кожну звітну дату Компанія визначає, чи можуть бути фінансові активи віднесені до кредитно-знецінених. Фінансовий актив є «кредитно-знеціненим», коли відбулася одне або кілька подій, які мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу.
Компанія відносить в цю групу активи, за якими є об'єктивні свідчення знецінення на дату складання звітності. Ознаки кредитно-знеціненого фінансового активу:

- значні фінансові труднощі позичальника;
- порушення умов договору (дефолт або прострочення платежу);
- надання кредиторами поступок своєму позичальникові в силу економічних причин або договірних умов, пов'язаних з фінансовими труднощами цього позичальника;
- поява ймовірності банкрутства або реорганізації позичальника;
- зникнення активного ринку для даного фінансового активу в результаті фінансових труднощів емітента;
- покупка або створення фінансового активу з великою знижкою, яка відображає понесені кредитні збитки.

Якщо Компанія набуває боргові фінансові інструменти емітентів (або видає позики компаніям), які вже відчувають серйозні фінансові труднощі, інвестиції відразу класифікуються як придбані або створені кредитно-знецінені фінансові активи. Кредитно-знеціненим (дефолтним) фінансовий актив може стати також у разі збільшення кредитного ризику.

Визнання знецінення. Компанія відображає в прибутку або збитку зміни очікуваних кредитних збитків на кожну звітну дату, щоб відобразити зміни в кредитному ризику після первісного визнання.
Збитки від знецінення, пов'язані з торговою та іншою дебіторською заборгованістю, включаючи договірні активи, відображаються як частина інших операційних витрат, збитки від знецінення фінансової заборгованості - в складі інших витрат у Звіті фінансовий результат.

Перекласифікація фінансових активів Компанія перекласифіковує фінансові активи виключно в тому випадку, якщо вона змінила бізнес-модель, яка використовується для управління даними фінансовими активами.

Припинення визнання фінансових активів. Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність, або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (і) також передала в основному всі ризики та вигоди,
пов’язані з володінням активами, або (іі) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.
Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов’язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Модифікація фінансових активів. Компанія іноді переглядає або іншим чином модифікує договірні умови фінансових активів. Компанія оцінює, чи є модифікація передбачених договором грошових потоків суттєвою з урахуванням, серед іншого, таких факторів: наявності нових договірних умов, які мають значний вплив на профіль ризиків за активом, суттєвої зміни процентної ставки, зміни валютної деномінації, появи нового чи додаткового кредитного забезпечення, які чинять істотний вплив на кредитний ризик, пов'язаний з активом, або значного подовження строку кредиту у випадках, коли позичальник не зазнає фінансових труднощів.
Якщо модифіковані умови суттєво відрізняються, так що права на грошові потоки від первісного активу спливають, Компанія припиняє визнання первісного фінансового активу і визнає новий актив за справедливою вартістю. Датою перегляду умов вважається дата первісного визнання для цілей розрахунку подальшого знецінення, у тому числі для визначення факту значного підвищення кредитного ризику. Компанія також оцінює відповідність нового кредиту чи боргового інструмента критерію виплат виключно основної суми боргу та процентів. Будь-яка різниця між балансовою вартістю первісного активу, визнання якого припинене, та справедливою вартістю нового, суттєво модифікованого активу відображається у складі прибутку чи збитку, якщо різниця, по суті, не відноситься до операції з капіталом із власниками.

У ситуації, коли перегляд умов був викликаний фінансовими труднощами контрагента чи його неспроможністю виконати первинно узгоджені платежі, Компанія порівнює первісні та скориговані грошові потоки з активами на предмет істотної відмінності ризиків та вигід від активу внаслідок модифікації умови договору. Якщо ризики і вигоди не змінюються, істотна відмінність модифікованого активу від первісного активу відсутня, його модифікація не призводить до припинення визнання. Компанія здійснює перерахунок валової балансової вартості шляхом дисконтування модифікованих грошових потоків за договором за первісною ефективною процентною ставкою (чи за ефективною процентною ставкою, скоригованою з урахуванням кредитного ризику для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів) і визнає прибуток чи збиток від модифікації у складі прибутку чи збитку.

***Фінансові активи. Списання*.** Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання - це подія припинення визнання. Компанія може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи з примусового стягнення, коли Компанія намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у неї немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

***Категорії оцінки фінансових зобов'язань*.** Компанія класифікує свої фінансові зобов'язання за наступними категоріями:

- фінансові зобов'язання, які оцінюються за амортизованою вартістю;
- фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток;
- фінансові зобов'язання, які на власний розсуд класифіковані без права подальшої рекласифікації як оцінювані за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Класифікація фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток застосовується до похідних фінансових інструментів, фінансових зобов'язань, утримуваним для торгівлі (наприклад, короткі позиції по цінних паперах), умовної винагороди, визнаної покупцем при об'єднанні бізнесу, та інших фінансових зобов'язань, визначених як такі при первісному визнанні, та договорів фінансової гарантії та зобов'язань із надання кредитів.

***До фінансових зобов'язань відносяться*:** кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість, заборгованість за позиковими коштами, фінансові гарантії та інші фінансові зобов'язання.

***Кредиторська заборгованість за основною діяльністю і інша кредиторська заборгованість*.** Кредиторська заборгованість з основної діяльності нараховується, коли контрагент виконав свої зобов'язання за договором, і спочатку враховується за справедливою вартістю, а надалі за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.

***Позикові кошти*.** Позикові кошти враховуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Витрати з позикових коштів відносяться на витрати на пропорційно-тимчасовій основі з використанням методу ефективної процентної ставки або капіталізуються. Позикові засоби класифікуються як поточні зобов'язання, за винятком випадків, коли Компанія має безумовне право відстрочити погашення зобов'язання, щонайменше, на 12 місяців після звітної дати.

Заборгованість за відсотками за кредити або позики включається до Звіту про фінансове стан у той самий рядок, у якому відображено основну суму заборгованості за відповідними кредитами або позиками (довгостроковими та/або короткостроковими).

Капіталізація витрат за позиковими коштами. Загальні та специфічні витрати за позиковими коштами, які прямо відносяться до придбання, будівництва або виробництва активів, підготовка яких до використання за призначенням або продажу обов'язково потребує тривалого часу (кваліфікаційні активи), капіталізуються у складі вартості цих активів.

Дата початку капіталізації настає, коли (а) Компанія несе витрати, пов'язані з кваліфікаційним активом; (б) вона несе витрати за позиковими коштами; та (в) вона вдається до дій, необхідних для підготовки активу до використання за призначенням або продажу.

Капіталізація витрат за позиковими коштами здійснюється до дати, до якої актив стає практично готовим до його використання чи продажу.

Капіталізовані витрати за позиковими коштами розраховуються за середньою вартістю залученого

фінансування Компанії (середньозважені процентні витрати відносяться до витрат, пов'язаних із кваліфікаційним активом), крім випадків, якщо позикові кошти були залучені з конкретною метою отримання кваліфікаційного активу. В такому випадку здійснюється капіталізація фактично понесених витрат за позиковими коштами за вирахуванням інвестиційного доходу від тимчасового вкладення цих позикових коштів.

Фінансові гарантії. Фінансові гарантії вимагають від Компанії здійснення визначених платежів для відшкодування збитків власнику гарантії, понесених у випадку, якщо відповідний дебітор не здійснить своєчасно платіж відповідно до первинних або модифікованих умов боргового інструменту. Фінансові гарантії спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку гарантії. Станом на кінець кожного звітного періоду гарантії оцінюються за найбільшою із двох сум: (і) суми оціночного резерву під очікувані збитки по гарантії, визначеної із використанням моделі очікуваних кредитних збитків, та (іі) неамортизованого залишку відповідної суми при початковому визнанні. Крім того, щодо дебіторської заборгованості із винагороди, яка відображається у Балансі (звіті про фінансовий стан) як актив, визнається оціночний резерв під очікувані кредитні збитки.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорів, виконується чи припиняється або закінчується строк його виконання).

Обмін борговими інструментами з істотно відмінними умовами між Компанією та її первісними кредиторами, а також суттєві модифікації умов існуючих фінансових зобов'язань обліковуються як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Умови вважаються суттєво відмінними, якщо дисконтована приведена вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи всі сплачені винагороди за вирахуванням отриманих винагород, дисконтованих із використанням первісної ефективної процентної ставки, як мінімум, на 10% відрізняється від дисконтованої приведеної вартості решти грошових потоків від первісного фінансового зобов'язання.

Якщо обмін борговими інструментами чи модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи збитку від погашення. Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

Модифікації зобов'язань, які не призводять до їх погашення, обліковуються як зміна оціночного значення за методом нарахування кумулятивної амортизації заднім числом, при цьому прибуток або збиток відображається у складі прибутку чи збитку, якщо економічна суть різниці у балансовій вартості не відноситься до операції з капіталом із власниками.

Фінансові зобов'язання, віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Компанія може віднести окремі зобов'язання у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток при первісному визнанні. Прибутки та збитки за такими зобов'язаннями відображаються у складі прибутку чи збитку, крім суми змін у справедливій вартості, яка пов'язана зі змінами кредитного ризику за цим зобов'язанням (визначається як сума, яка не відноситься до змін ринкових умов, внаслідок яких виникає ринковий ризик), яке відображене в іншому сукупному доході та в подальшому не рекласифікується у прибуток чи збиток. Це можливо, якщо таке представлення не створює або не збільшує облікову невідповідність. У такому випадку прибутки та збитки, пов'язані зі змінами кредитного ризику за зобов'язанням, також відображаються у складі прибутку чи збитку.

Класифікація фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю за винятком фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL). Ця класифікація застосовується до деривативів, та договорів фінансової гарантії.

Фінансові зобов'язання, віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Компанія може віднести окремі зобов'язання у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток при первісному визнанні. Прибутки та збитки за такими зобов'язаннями відображаються у складі прибутку чи збитку, крім суми змін у справедливій вартості, яка пов'язана зі змінами кредитного ризику за цим зобов'язанням (визначається як сума, яка не відноситься до змін ринкових умов, внаслідок яких виникає ринковий ризик), яке відображене в іншому сукупному доході та в подальшому не рекласифікується у прибуток чи збиток. Це можливо, якщо таке представлення не створює або не збільшує облікову невідповідність. У такому випадку прибутки та збитки, пов'язані зі змінами кредитного ризику за зобов'язанням, також відображаються у складі

прибутку чи збитку.

***Взаємозалік фінансових інструментів*.** Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до Балансу (звіту про фінансовий стан) лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (і) у ході звичайного ведення бізнесу, (іі) у випадку дефолту та (ііі) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

Аванси видані. Аванси видані відображаються у Балансі (звіті про фінансовий стан) за первинною вартістю із врахуванням можливого знецінення. Тестування на можливе знецінення авансів Компанія здійснює щорічно.

Аванси відносяться в категорію довгострокових активів, якщо товари або послуги, за які здійснений аванс, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо аванс відноситься до активу, який при первинному визнанні включається в категорію необоротних активів. Аванс списується на фінансовий результат після отримання послуг, до яких відноситься аванс, і капіталізується у вартості товарів отриманих. Якщо існує свідоцтво того, що товари або послуги, до яких відноситься аванс, не будуть отримані, відповідне знецінення признається у складі прибутку або збитку.

Аванси видані не є фінансовими активами, оскільки їх майбутня економічна вигода полягає у отриманні товарів чи послуг.

***Аванси отримані*.** Аванси отримані враховуються за первинною вартістю. Аванси відносяться в категорію довгострокових зобов'язань, якщо товари або послуги, за які здійснено аванс, будуть реалізовані через один рік або пізніше.

Дисконтування авансів отриманих не здійснюється, якщо момент поставки залежить від ініціативи покупця, якщо розмір змінної компенсації (винагорода) залежить від майбутніх подій, які не підконтрольні сторонам договору та в інших випадках.

Дисконтування авансів отриманих, за якими винесено відповідне професійне судження щодо наявності компоненту фінансування в договорі, здійснюється з дати отримання таких авансів. В якості ставки дисконтування Компанія використовує або вбудовану ставку, або відповідну ставку залучення кредитних ресурсів (Примітка 6 Облікові оцінки).

Аванси, видані або отримані в валюті, що відрізняється від функціональної валюти Компанії, не підлягає перерахунку на кінець звітного періоду та відображається за курсом, за яким такі аванси були зараховані при первісному визнанні.

Дебіторська заборгованість за авансами по поставкам обладнання та інших основних засобів визнається як довгостроковий актив та відображається у складі інших необоротних активів.

Акціонерний капітал. Акціонерний капітал утворюється з суми номінальної вартості всіх розміщених акцій Компанії.

Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як **емісійний дохід**.

Викуплені власні акції. У разі придбання Компанією або її дочірніми підприємствами інструментів капіталу Компанії, сплачена винагорода, у тому числі будь-які додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з цією операцією, за вирахуванням податків на прибуток, вираховується із загальної суми капіталу, що належить власникам Компанії, до моменту повторного випуску, реалізації або погашення цих інструментів капіталу. У разі подальшого продажу або повторної емісії таких акцій, отримана винагорода, за вирахуванням будь-яких додаткових витрат, безпосередньо пов'язаних із цією операцією, та відповідної суми податку на прибуток, включається до складу капіталу, що належить власникам Компанії.

Капітал в дооцінках відображає приріст справедливої вартості основних засобів, а також її зниження в тій мірі, в якій це зниження компенсує приріст вартості того ж активу, визнаний раніше у складі іншого сукупного доходу.

Резервний капітал. Резервний капітал це капітал, створений Компанією за рахунок відрахувань нерозподіленого прибутку з метою відшкодування можливих збитків, здійснення виплат інвесторам і кредиторам у разі недостатності коштів.

Додатковий капітал. Додатковий капітал — це суми дооцінки інших необоротних активів і фінансових інструментів; вартість необоротних активів, безоплатно отриманих підприємством від інших осіб; інші види додаткового капіталу.

Нерозподілений прибуток. Нерозподілений прибуток включає суми накопичених прибутків та збитків за весь період діяльності.

Дивіденди. Дивіденди признаються як зобов'язання і віднімаються з капіталу на звітну дату, тільки якщо вони оголошені до або на звітну дату. Інформація про дивіденди розкривається в примітках до фінансової звітності, якщо вони запропоновані до звітної дати або запропоновані або оголошені після звітної дати, але до затвердження фінансової звітності до випуску.

Прибуток на акцію. Прибуток на акцію розраховується діленням прибутку або збитку, що належить власникам Компанії, на середньозважену кількість випущених акцій з долею участі протягом звітного року. Компанія не має фінансових інструментів з розводнюючим ефектом або конвертованих фінансових інструментів, які привели б до зміни кількості випущених акцій.

Резерви по зобов'язаннях і платежах. Резерви по зобов'язаннях і платежах визнаються у випадках, коли у Компанії є поточні юридичні або передбачувані зобов'язання в результаті минулих подій, коли існує вірогідність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися по зобов'язаннях, і їх суму можна розрахувати з достатньою мірою точності. Коли існує декілька схожих зобов'язань, вірогідність того, що буде потрібно відтік грошових коштів для їх погашення, визначається для усього класу таких зобов'язань. Резерв признається, навіть коли вірогідність відтоку грошових коштів відносно будь-якої позиції, включеної в один і той же клас зобов'язань, невелика.
Компанія формує наступні види резервів забезпечення майбутніх виплат і платежів:

- резерв під забезпечення виплат відпусток;
- резерв під забезпечення гарантійних зобов'язань;
- резерв під забезпечення виплат за судовими позовами;
- резерв під виплату квартальних і річних премій, бонусів;
- резерв під забезпечення інших витрат і платежів та ін.

Резерви оцінюються за приведеною вартістю витрат, які, як очікується, будуть потрібні для погашення зобов'язання з використанням процентної ставки (до оподаткування), що відбиває поточні ринкові оцінки вартості грошей в часі і ризики, властиві зобов'язанню. Збільшення резерву з часом признається як процентна витрата.
Коли Компанія очікує, що резерв буде відшкодований, наприклад, відповідно до договору страхування, сума відшкодування визнається як окремий актив, але тільки в тих випадках, коли відшкодування значною мірою гарантоване.

Умовні активи та умовні зобов'язання. Умовний актив не визнається в Балансі (звіті про фінансовий стан) компанії, але розкривається у фінансовій звітності, якщо вірогідно отримання економічних вигід.
Умовні зобов'язання не визнаються у Балансі (звіті про фінансовий стан), якщо не існує ймовірності, що для погашення зобов'язання буде необхідний відтік економічних ресурсів, і його можна обґрунтовано оцінити. Умовні зобов'язання розкриваються, якщо тільки можливість відтоку ресурсів, що представляють економічну вигоду, не є віддаленою.

Визнання доходів. Виручка від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг (дохід за договорами з покупцями) визнається тоді, коли (або в міру того, як) Компанія виконує свої обов'язки до виконання за договором шляхом передачі товарів або послуг (тобто, активів), які підлягають поставці покупцеві. В момент укладення договору Компанія визначає, чи виконує вона обов'язок до виконання протягом періоду або в певний момент часу. Якщо обов'язок до виконання не виконується протягом періоду, Компанія виконує обов'язок до виконання в певний момент часу. Товари або послуги вважаються переданими, коли (або в міру того, як) покупець отримує контроль над ними.

Для кожного обов'язку до виконання, виконуваного протягом періоду, Компанія визнає виручку протягом періоду, оцінюючи ступінь повноти виконання обов'язків до виконання. Для оцінки ступеня виконання обов'язків до виконання Компанія застосовує методи результатів і/або методи ресурсів в залежності від того, який метод є найбільш доцільним і економічно обґрунтованим в конкретному випадку. Виручка оцінюється як частина ціни угоди (яка виключає оцінки змінного відшкодування, які є обмеженими), що розподіляється на обов'язок до виконання, коли (або в міру того, як) цей обов'язок до виконання виконується, без податку на додану вартість (ПДВ).

Компанія використовує стандартну п’яти-крокову модель передбачену МСФЗ (IFRS) 15. Компанія визнає доходи тоді, коли (або як тільки) задоволене зобов’язання щодо виконання, тобто коли контроль над товарами або послугами, який супроводжує зобов’язання до виконання, був переданий клієнту.

Визнання витрат. Витрати враховуються згідно методу нарахування. Витрати визнаються в разі зменшення майбутніх економічних вигід, пов'язаних зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань, які можуть бути надійно оцінені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. Якщо актив забезпечує одержання економічних вигід протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу їх вартості між відповідними звітними періодами.

Фінансові доходи і витрати. Фінансові доходи і витрати включають процентні доходи і витрати за фінансовими активами і зобов’язаннями, ефект дисконтування пенсійних зобов’язань і резерву по виведенню активів з експлуатації, а також прибутки та збитки від курсових різниць. Процентні доходи і витрати визнаються з використанням методу ефективної процентної ставки, виходячи з бази їх нарахування та строку використання відповідних активів і зобов’язань.

Проценті доходи. Процентні доходи по всіх боргових інструментах, крім тих, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, обліковуються за методом нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Розрахунок за таким методом включає в процентні доходи всі комісійні та виплати, отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, та всі інші премії або дисконти. Процентні доходи по боргових інструментах, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, розраховані за номінальною процентною ставкою, відображаються у складі прибутку чи збитку в статті «Фінансові доходи».

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають комісійні, отримані або сплачені Компанією у зв'язку з формуванням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку або облік гарантій чи забезпечення, за врегулювання умов надання інструмента і за обробку документів за угодою).

Щодо створених або придбаних кредитно-знецінених фінансових активів, ефективна процентна ставка являє собою ставку, яка дисконтує очікувані грошові потоки (включаючи первинно очікувані кредитні збитки) до справедливої вартості при первісному визнанні (зазвичай, відповідає ціні придбання). У результаті, ефективний процент є скоригованим з урахуванням кредитного ризику.

Процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної процентної ставки до валової балансової вартості фінансових активів, крім: (і) фінансових активів, які стали кредитно-знеціненими (Етап 3) і для яких процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної процентної ставки до їх амортизованої вартості (за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки); і (іі) створених або придбаних кредитно-знецінених фінансових активів, для яких первісна ефективна процентна ставка, скоригована на кредитний ризик, застосовується до амортизованої вартості.

Взаємозаліки. Частина операцій купівлі-продажу здійснюється із використанням взаємозаліків або інших розрахунків у негрошовій формі. Як правило, ці операції здійснюються у формі взаємозаліків або за рахунок циклу негрошових операцій за участю декількох компаній. Негрошові розрахунки включають також розрахунки векселями, які є борговими інструментами.

Продажі та закупівлі, що, як очікується, будуть врегульовані у формі взаєморозрахунків чи інших негрошових розрахунків, визнаються на основі управлінської оцінки справедливої вартості, яка буде отримана чи передана у ході негрошових розрахунків. Справедлива вартість визначається на основі наявних доступних ринкових даних.

Винагороди працівникам. Заробітна плата, єдиний соціальний внесок України, щорічні відпускні і лікарняні, преміальні і не грошові винагороди (наприклад, безкоштовне медичне обслуговування) нараховуються того року, в якому відповідні послуги надаються працівниками Компанії. Компанія платить передбачені законодавством внески до Фонду соціального страхування по тимчасовій втраті працездатності, Фонду загальнодержавного соціального страхування України на випадок безробіття та Пенсійного фонду у вигляді єдиного соціального внеску на користь своїх співробітників. Внесок розраховується як відсоток від поточної валової суми заробітної плати і відноситься на витрати у міру їх виникнення.

6. Істотні бухгалтерські оцінки і судження при застосуванні облікової політики

Компанія робить оцінки і припущення, які впливають на суми активів і зобов'язань, показані в звітності, протягом наступного фінансового року. Оцінки і судження постійно аналізуються і ґрунтуються на досвіді керівництва та інших чинниках, включаючи очікування майбутніх подій, яке при існуючих обставинах вважається обґрунтованим. При застосуванні облікової політики, окрім згаданих оцінок, керівництво також використовує певні судження. Судження, які найбільше впливають на суми, визнані у фінансовій звітності, і оцінки, які можуть привести до значних коригувань балансової вартості активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

***Оренда та припинення визнання фінансових активів*.** Керівництво застосовує професійне судження для того, щоб визначити, чи переважно всі ризики та вигоди від володіння фінансовими та орендними активами, коли Компанія є орендодавцем, передаються контрагентам, зокрема, які ризики та вигоди є найбільш суттєвими і з чого складаються переважно всі ризики та вигоди.

***Оцінка очікуваних кредитних збитків*.** Оцінка очікуваних кредитних збитків – це суттєва оцінка, яка передбачає визначення методології оцінки, моделей та вхідних параметрів. Оцінка очікуваних кредитних збитків розкрита у Примітці 14. Наступні компоненти мають значний вплив на оціночний резерв під кредитні збитки: визначення дефолту, значне підвищення кредитного ризику, ймовірність дефолту, заборгованість на момент дефолту і розмір збитку в разі дефолту, а також моделі макроекономічних сценаріїв. Компанія регулярно аналізує та перевіряє коректність моделей і вхідних параметрів для зменшення різниці між оцінкою очікуваного кредитного збитку та фактичним кредитним збитком.

Керівництво оцінює очікувані кредитні збитки на основі аналізу окремих заборгованостей. Фактори, що приймаються до уваги, включають аналіз строків погашення торгової та іншої дебіторської заборгованості порівняно з умовами контрактів та фінансовим становищем дебітора та історію платежів клієнта. Якщо фактичні надходження будуть меншими за очікування керівництва, Компанії потрібно буде визнати додаткові витрати на створення резерву під очікувані кредитні збитки.

***Значне підвищення кредитного ризику*.** Для визначення значного підвищення кредитного ризику Компанія порівнює ризик дефолту протягом очікуваного строку фінансового інструменту станом на звітну дату із ризиком дефолту на дату початкового визнання. У ході оцінки враховується відносне підвищення кредитного ризику, а не конкретний рівень кредитного ризику станом на кінець звітного періоду. Компанія враховує всю обґрунтовану та підтверджувану прогнозну інформацію, доступну без надмірних витрат та зусиль, у тому числі низку факторів, включаючи поведінкові аспекти конкретних клієнтських портфелів. Компанія визначає поведінкові індикатори підвищення кредитного ризику до моменту непогашення заборгованості у встановлений строк і враховує у ході оцінки кредитного ризику належну прогнозну інформацію як на рівні окремого інструменту, так і на рівні портфелю (див. Примітку 14).

Модифікація фінансових активів. *У* разі зміни договірних умов фінансового активу (наприклад, у разі перегляду умов договору), Компанія оцінює, чи є така зміна суттєвою і має призвести до припинення визнання первісного активу та визнання нового активу за справедливою вартістю. Ця оцінка основана переважно на якісних факторах, описаних у відповідній обліковій політиці, та потребує істотних суджень. Зокрема, Компанія використовує судження при прийнятті рішення щодо припинення визнання кредитно-знецінених кредитів із переглянутими умовами і визначення нових визнаних кредитів кредитно-знеціненими при початковому визнанні. Рішення про необхідність припинення визнання залежить від того, чи змінюються ризики та вигоди, тобто очікувані грошові потоки (а не передбачені договором грошові потоки), внаслідок такої модифікації. Керівництво визначило, що в результаті модифікації таких кредитів ризики і вигоди не змінились, отже, по суті, не відбулося ні припинення визнання всіх таких модифікацій та кредитів, ні їх рекласифікації з етапу кредитно-знецінених.

***Політика списання*.** Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Визначення грошових потоків, за якими немає обґрунтованих очікувань щодо відшкодування, потребує застосування суджень. Керівництво врахує наступні ознаки відсутності обґрунтованих очікувань щодо відшкодування таких активів: кількість днів прострочення платежу, процес ліквідації або процедура банкрутства, справедлива вартість забезпечення є меншою за витрати на стягнення або завершення заходів із примусового стягнення, інше.

***Строки експлуатації основних засобів*.** Оцінка строків експлуатації об'єктів основних засобів вимагає застосування професійних суджень з урахуванням строків експлуатації подібних активів у минулому. Компанія одержує майбутні економічні вигоди від активів переважно у результаті їх використання. Однак такі чинники, як технічний та економічний знос та старіння, часто призводять до скорочення економічних вигід від активів. Керівництво оцінює залишкові строки експлуатації відповідно до поточного технічного стану активів та оціночного періоду, протягом якого Компанія, як очікується, отримає вигоди від їх використання. При цьому враховуються такі основні чинники: (а) передбачуване використання активів; (б) прогнозний знос залежно від експлуатаційних параметрів та регламенту технічного обслуговування; і (в) технічний або економічний знос внаслідок зміни ринкових умов. Терміни експлуатації основних засобів подано у Примітці 5.

Амортизація активів у формі права користування. При визначенні строку оренди керівництво враховує усі факти та обставини, які створюють економічні стимули для використання можливості подовження договору чи відмови від можливості його припинення. Опціони на подовження (або періоди часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде подовжено (або не буде припинено).

Для оренди офісних приміщень, (обладнання та транспортних засобів), як правило, найбільш значущими є такі фактори:

- у Компанії, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо для припинення (чи відмови від подовження) договору оренди встановлені значні штрафи.
- у Компанії, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо будь-які капіталізовані витрати на покращення орендованого активу, як очікується, матимуть істотну ліквідаційну вартість.

В інших випадках Компанія розглядає інші фактори, у тому числі тривалість оренди у минулих періодах, а також витрати і порушення у звичайному порядку діяльності, які потребуватимуться для заміни орендованого активу.

Можливості подовження та припинення. Можливості подовження та припинення договорів передбачені у низці договорів оренди активів Компанії. Вони використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Компанія використовує у своїй діяльності. У тих випадках, коли опціон фактично виконаний (чи не виконаний) або у Компанії виникає зобов'язання виконати (чи не виконати) його, оцінка строку оренди переглядається. Оцінка наявності достатньої упевненості переглядається лише у разі значних подій або значних змін в обставинах, які впливають на оцінку і які Компанія може контролювати.

Ставки дисконтування, використані для визначення зобов'язань з оренди. Компанія використовує у якості основи для розрахунку ставки дисконтування ставку залучення додаткових позикових коштів, яка визначається як середня ставка НБУ за останні 6 місяців в залежності від строку.

***Припущення для визначення суми резервів*.** Резерви майбутніх виплат (або оціночні зобов'язання) визнаються лише тоді, коли:

- Компанія має поточне зобов'язання (юридичне або обумовлене практикою) в результаті минулих подій;
- існує ймовірність, що для погашення цього зобов'язання потрібне буде відволікання ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди;
- може бути зроблена достовірна розрахункова оцінка суми зобов'язання.

При створенні резерву Компанія приймає до уваги тільки ті зобов'язання, які виникають в результаті минулих подій, не пов'язаних з майбутніми діями Компанії.
Сума, визнана в якості резерву, являє собою найкращу оцінку витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання на звітну дату.
Якщо вплив тимчасової вартості грошей істотний, величина оціночного зобов'язання дорівнює дисконтованій вартості очікуваних витрат на погашення зобов'язання.
При оцінці резервів, Компанія: бере до уваги ризики і невизначеність та не враховує прибуток від очікуваного вибуття активів, якщо таке вибуття тісно пов'язане з можливістю виникнення зобов'язання.

Якщо існують законодавчі вимоги, згідно з якими Компанія повинна робити соціальні виплати своїм співробітникам в майбутньому, то під ці зобов'язання формуються відповідні резерви.

***Оцінка результатів судових процесів*.** Компанія здійснює нарахування резерву під забезпечення виплат за судовими позовами або здійснює розкриття щодо умовних зобов'язань, якщо потенційні судові справи або претензії можуть призвести до фінансових наслідків і які в майбутньому вимагатимуть витрат грошових коштів, на основі оцінки вірогідності настання події (сприятливої чи несприятливої).

***Ліквідаційна вартість основних засобів*.** Компанія встановлює нульову ліквідаційну вартість для всіх об'єктів основних засобів.

***Знецінення основних засобів*.** Компанія зобов'язана провести тести на знецінення відповідно до МСБО 36 для своїх підрозділів, що генерують грошові кошти, де визначені показники знецінення. Одним із визначальних факторів у визначенні одиниці, що генерує гроші, є здатність генерувати незалежні грошові потоки для цієї одиниці. Критичні бухгалтерські оцінки та судження, пов'язані з визначенням відновлюваних цінностей основних засобів, далі розкриваються в Примітці 11.
Детальний аналіз знецінення основних засобів та пов'язаної з цим чутливості див. у Примітці 11.

Переоцінка основних засобів. Об'єкти основних засобів відображаються за переоціненою вартістю, за вирахуванням амортизації та накопичених збитків від знецінення, в разі їхньої наявності.
Оцінка основних засобів здійснюється з достатньою регулярністю для того, щоб справедлива вартість переоціненого активу суттєво не відрізнялася від його балансової вартості. Оскільки більшість основних засобів має спеціалізований характер, їх справедлива вартість визначається з використанням амортизованої вартості заміщення (рівень 3).
На балансову вартість основних засобів впливає оцінка амортизованої вартості їх заміщення та інших ресурсів (робочого капіталу). Зміни цих припущень можуть мати істотний вплив на справедливу вартість основних засобів (Примітка 11).

Приріст вартості від переоцінки відображається у складі іншого сукупного доходу і відноситься на збільшення фонду переоцінки або капіталу у дооцінках, що входить до складу власного капіталу, за винятком тієї його частини, яка відновлює збиток від переоцінки цього ж активу, визнаний внаслідок раніше проведеної переоцінки у складі прибутку або збитку. Збиток від переоцінки визнається у звіті про сукупний дохід, за винятком тієї його частини, яка безпосередньо зменшує позитивну переоцінку за того ж активу, раніше визнану у складі фонду переоцінки основних засобів.

Різниця між амортизацією, нарахованою на первісну вартість активу, та амортизацією, нарахованою на балансову вартість активу, перекласифіковується з фонду переоцінки або капіталу у дооцінках основних засобів до нерозподіленого прибутку під час вибуття основного засобу.

Об'єкти основних засобів знімаються з обліку при їх вибутті або у випадку, якщо від їх подальшого використання не очікується отримання економічних вигід. Прибуток або збиток від вибуття активу (розраховується як різниця між чистими надходженнями від вибуття і балансовою вартістю активу), включається до звіту про сукупний дохід у періоді, в якому визнання активу припиняється. Після вибуття активу залишковий капітал у дооцінках такого активу перекласифіковується до нерозподіленого прибутку.

Списання запасів. Компанія при списанні запасів використовує такі методи:

- метод ідентифікованої собівартості;
- метод ФІФО.

Оцінка вибуття запасів здійснюється:

- запасів, що використовується в виробництві та інших виробничих запасів- методом ФІФО;
- товарів - ідентифікованої собівартості або методом ФІФО.

Компанія використовує один і той же метод списання для всіх одиниць запасів, які мають однакове призначення та однакові умови використання.
Вартість малоцінних і швидкозношуваних предметів (МШП) повністю списується на відповідну статтю витрат при їх передачі в експлуатацію.

***Процентні ставки, застосовані до фінансових активів*.** За відсутності аналогічних фінансових інструментів для оцінки справедливої вартості довгострокових фінансових активів були застосовані професійні судження. Зміна ефективних процентних ставок, використаних для оцінки справедливої вартості виданої фінансової допомоги та інших фінансових активів, може мати суттєвий вплив на фінансову звітність.

***Визнання відстроченого активу з податку на прибуток*.** Визнаний відстрочений податковий актив являє собою суму податку на прибуток, яка може бути зарахована проти майбутніх податків на прибуток, і відображається у Балансі (звіті про фінансовий стан). Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються лише тією мірою, в якій існує імовірність використання відповідного податкового кредиту. Це передбачає наявність тимчасових різниць, сторнування яких очікується у майбутньому, і наявність достатнього майбутнього оподатковуваного прибутку для здійснення вирахувань. Оцінка майбутніх оподатковуваних прибутків та суми податкового кредиту, використання якого є можливим у майбутньому, базується на середньостроковому плані та результатах його екстраполяції на майбутні періоди.

***Податкове законодавство*.** Податкове, валютне та митне законодавство України продовжує змінюватись. Суперечливі положення тлумачяться по-різному. Керівництво вважає, що його тлумачення є доречним та обґрунтованим, проте не існує жодних гарантій того, що податкові органи його не оскаржать.

***Операції з пов'язаними сторонами*.** У ході звичайної діяльності Компанія проводить операції з пов'язаними сторонами. Для обґрунтування суми винагороди компанія використовує метод порівняльної неконтрольованої ціни. Рівень вартості послуг підтверджено проведеним дослідженням ринкового діапазону та документацією з трансфертного ціноутворення. При визначенні того, чи проводилися операції по ринкових або неринкових процентних ставках, використовуються професійні судження, якщо для таких операцій немає активного ринку. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій із непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки. Умови операцій з пов'язаними сторонами описані у Примітці 10.

7. Застосування нових та переглянутих Міжнародних стандартів фінансової звітності

Нові і переглянуті МСФЗ у фінансовій звітності

Компанія прийняла до застосування такі нові і переглянуті стандарти і тлумачення, а також поправки до них, які викладені державною мовою та офіційно оприлюднені Міністерством фінансів України та набули обов'язкової чинності для облікових періодів, які починають діяти на або після 1 січня 2023 року. Наступні змінені стандарти набули чинності у 2023 році, але не мали суттєвого впливу на Компанію:

1. **Поправки до МСБО 1 та практики 2 за МСФЗ: Розкриття облікової політики** (опубліковані 12 лютого 2021 року та набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). МСБО 1 було змінено, щоб вимагати від компаній розкривати інформацію про свою суттєву облікову політику, а не про основні облікові політики. Поправка надала визначення інформації про суттєву облікову політику. Поправка також роз'яснила, що інформація про облікову політику буде суттєвою, якщо без неї користувачі фінансової звітності не зможуть зрозуміти іншу суттєву інформацію у фінансовій звітності. Крім того, поправка роз'яснила, що несуттєву інформацію про облікову політику не потрібно розкривати. Однак, якщо вона розкрита, вона не повинна приховувати суттєву інформацію про облікову політику.
2. **Поправки до МСБО 8: Визначення облікових оцінок** (опубліковані 12 лютого 2021 року та набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). Поправка до МСБО 8 роз'яснила, як компанії повинні відрізняти зміни в обліковій політиці від змін в облікових оцінках.
3. **Зміни до МСБО 12: Відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають внаслідок однієї операції** (опубліковані 7 травня 2021 року та діють для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). Поправки до МСБО 12 визначають, як обліковувати відстрочений податок за такими операціями, як оренда та зобов'язання щодо виведення з експлуатації. За певних обставин суб'єкти господарювання звільняються від визнання відстроченого податку, коли вони визнають активи або зобов'язання вперше. Раніше існувала певна невизначеність щодо того, чи поширюється звільнення на такі операції, як оренда та зобов'язання щодо виведення з експлуатації – операції, за якими визнаються як актив, так і зобов'язання. Поправки роз'яснюють, що звільнення не застосовується і що суб'єкти господарювання зобов'язані визнавати відстрочений податок за такими операціями. Поправки вимагають від компаній визнавати відстрочений податок на

операції, які при первісному визнанні призводять до однакових сум оподатковуваних і вирахуваних тимчасових різниць.

4. Поправки до МСБО 12 «Податки на прибуток: Міжнародна податкова реформа – Типові правила другого компонента» (опубліковано 23 травня 2023 р.). У травні 2023 року IASB випустив поправки вузького обсягу до МСБО 12 «Податки на прибуток» . Цю поправку було внесено у відповідь на неминуче запровадження типових правил другого рівня, опублікованих Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) у результаті міжнародної податкової реформи. Поправки передбачають тимчасовий виняток із вимоги визнавати та розкривати відстрочені податки, що випливають із чинного або фактично введеного в дію податкового законодавства, яке реалізує модельні правила другого рівня. Згідно з датою вступу в силу РМСБО, компанії можуть застосувати виняток негайно, але вимоги щодо розкриття інформації необхідні для річних періодів, які починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати.

5. МСФЗ 17 «Страхові контракти» (опублікований 18 травня 2017 року та набирає чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). МСФЗ 17 замінює МСФЗ 4, який надає компаніям право вести облік страхових контрактів за існуючою практикою. Як наслідок, інвесторам було важко порівнювати фінансові показники схожих страхових компаній. МСФЗ 17 — це єдиний принциповий стандарт для обліку всіх типів страхових контрактів, включаючи договори перестрахування, якими володіє страховик. Стандарт вимагає визнання та оцінки груп страхових контрактів за: (і) скоригованою на ризик поточною вартістю майбутніх грошових потоків (грошових потоків виконання), яка включає всю доступну інформацію про грошові потоки виконання таким чином, щоб узгоджується з доступною ринковою інформацією; плюс (якщо ця вартість є зобов'язанням) або мінус (якщо ця вартість є активом) (іі) сума, що представляє неотриманий прибуток у групі контрактів (контрактна сервісна маржа). Страховики будуть визнавати прибуток від групи страхових контрактів протягом періоду, протягом якого вони надають страхове покриття, і в міру звільнення від ризику. Якщо група контрактів є або стає збитковою, суб'єкт господарювання негайно визнає збиток.

6. Поправки до МСФЗ 17 та поправки до МСФЗ 4 (опубліковані 25 червня 2020 року та набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). Поправки включають низку роз'яснень, спрямованих на полегшення впровадження МСФЗ 17, спрощення деяких вимог стандарту та перехід. Поправки стосуються восьми розділів МСФЗ 17 і не мають на меті змінити фундаментальні принципи стандарту.

Нові і переглянуті МСФЗ випущені, але які ще не набули чинності

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 01 січня 2024 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

1. Поправки до МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда: Зобов'язання щодо оренди при продажу та зворотній оренді» (опубліковано 22 вересня 2022 року та набирає чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати). Поправки стосуються операцій продажу та зворотної оренди, які відповідають вимогам МСФЗ 15 щодо обліку як продажу. Поправки вимагають, щоб продавець-лізингоодержувач згодом оцінив зобов'язання, що виникають в результаті операції, і таким чином, щоб він не визнав будь-який прибуток або збиток, пов'язаний з правом користування, яке він зберіг. Це означає відстрочення такого прибутку, навіть якщо зобов'язання полягає у здійсненні змінних платежів, які не залежать від індексу чи ставки.

2. Зміни до МСБО 1: Класифікація зобов'язань як поточних або непоточних (спочатку опубліковані 23 січня 2020 року, а потім змінені 15 липня 2020 року та 31 жовтня 2022 року, остаточно набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати). Ці поправки пояснюють, що зобов'язання класифікуються як поточні або довгострокові залежно від прав, які існують на кінець звітного періоду. Зобов'язання є довгостроковими, якщо суб'єкт господарювання має суттєве право на кінець звітного періоду відстрочити погашення щонайменше на дванадцять місяців. Керівництво більше не вимагає, щоб таке право було безумовним. Поправка від жовтня 2022 року встановила, що кредитні зобов'язання, яких необхідно дотримуватися після звітної дати, не впливають на класифікацію боргу як поточного чи непоточного на звітну дату . Очікування керівництва щодо того, чи скористається воно згодом правом на відстрочення погашення, не впливають на класифікацію зобов'язань. Зобов'язання класифікується як поточне, якщо умова порушується на звітну дату або раніше, навіть якщо від кредитора отримано відмову від цієї умови після закінчення звітного періоду. І навпаки, позика класифікується як непоточна, якщо кредитна умова порушується лише після звітної дати. Крім того, поправки включають уточнення вимог до класифікації боргу, який компанія може погасити шляхом конвертації його в капітал. «Розрахунок» визначається як погашення зобов'язання грошовими коштами, іншими ресурсами, що втілюють економічні вигоди, або власними інструментами

капіталу суб'єкта господарювання. Існує виняток для конвертованих інструментів, які можуть бути конвертовані в капітал, але лише для тих інструментів, де варіант конвертації класифікується як інструмент капіталу як окремий компонент складного фінансового інструменту.

3. Поправки до МСФЗ 1: Довгострокові зобов'язання з ковенантами (опубліковані у жовтні 2022 року, остаточно набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати). У жовтні 2022 року Рада МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IAS) 1 – «Довгострокові зобов'язання з ковенантами», щоб уточнити вимоги до класифікації зобов'язань як короткострокових або довгострокових, а також перенести дату набуття чинності поправками до МСФЗ (IAS) 1 – « Класифікація зобов'язань як короткострокових чи довгострокових» на 1 січня 2023 року. Якщо організація застосує поправки до МСБО 1 – «Класифікація зобов'язань як короткострокових або довгострокових» щодо більш раннього періоду, вона також має застосувати поправки до МСФЗ (IAS) 1 – «Довгострокові зобов'язання з ковенантами» щодо цього періоду, і навпаки.

4. Поправки до МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» та МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації: фінансові угоди постачальників» (випущено 25 травня 2023 р.). У відповідь на занепокоєння користувачів фінансової звітності щодо неадекватного або оманливого розкриття фінансових угод у травні 2023 року IASB випустив поправки до МСБО 7 та МСФЗ 7, які вимагають розкриття інформації про фінансові угоди постачальника (SFA) організації. Ці поправки вимагають розкриття фінансових угод суб'єкта господарювання з постачальником, що дало б змогу користувачам фінансової звітності оцінити вплив цих угод на зобов'язання та грошові потоки суб'єкта господарювання та на вразливість суб'єкта господарювання ризику ліквідності. Метою додаткових вимог щодо розкриття інформації є підвищення прозорості механізмів фінансування постачальника. Поправки не впливають на принципи визнання чи оцінки, а лише на вимоги до розкриття інформації. Нові вимоги щодо розкриття інформації набудуть чинності для річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати.

5. Зміни до МСФЗ 10 та МСБО 28: Продаж або внесок активів між інвестором та його асоційованою компанією або спільним підприємством (опубліковані 11 вересня 2014 року та набувають чинності для річних періодів, що починаються з або після дати, визначеної Радою з МСБО). Поправки будуть застосовуватися перспективно. Ці поправки усувають невідповідність між вимогами МСФЗ 10 і вимогами МСБО 28 щодо продажу або вкладу активів між інвестором та його асоційованою компанією або спільним підприємством. Основним наслідком поправок є те, що повний прибуток або збиток визнається, коли операція включає бізнес. Частковий прибуток або збиток визнається, якщо операція включає активи, які не є бізнесом, навіть якщо ці активи належать дочірньому підприємству.

8. Використання справедливої вартості

Розрахункова справедлива вартість фінансових інструментів визначається з урахуванням різної ринкової інформації та відповідних методик оцінки. Однак для проведення такої оцінки необхідно обґрунтоване судження при тлумаченні ринкової інформації. Відповідно, такі оцінки не завжди виражають суми, які Компанія може отримати в існуючій ринковій ситуації. Балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової та іншої дебіторської та кредиторської заборгованості майже дорівнює їх справедливій вартості у зв'язку з короткостроковістю погашення цих інструментів.

Ієрархія джерел оцінки справедливої вартості. Компанія використовує таку ієрархію для визначення справедливої вартості фінансових інструментів і розкриття інформації про неї в розрізі моделей оцінки:

1-й рівень: котирування (нескориговані) на активних ринках ідентичних активів чи зобов'язань;

2-й рівень: інші методи, дані в основі яких, що мають значний вплив на відображувану справедливу вартість, є спостережуваними на ринку, прямо чи опосередковано;

3-й рівень: методи, дані в основі яких, що мають значний вплив на відображувану справедливу вартість, не є спостережуваними на ринку.

Для оцінок і розкриттів в даній звітності справедлива вартість визначається згідно МСФЗ 13 "Оцінка справедливої вартості", за винятком інструментів, на які розповсюджується МСФЗ 2, орендних угод, врегульованих МСФЗ 16, а також оцінок, порівняних, але не рівних справедливій вартості.

Для оцінки вартості інвестованого капіталу або активів компанії може бути застосовано три підходи:

(і) витратний, (іі) ринковий (або порівняльний) та (ііі) доходний. При проведенні оцінки основних засобів початково розглядається кожний з цих підходів, але, який чи які з них є оптимальними у кожному конкретному випадку, визначається характером та специфікою оцінюваної компанії та її активів. (і) Витратний підхід заснований на принципі заміщення та входить з того, що розумний інвестор не стане платити за актив більше, ніж вартість його заміни на ідентичний або аналогічний об'єкт з такими ж корисними властивостями. Першим кроком в рамках витратного підходу є визначення поточної вартості заміщення або поточної вартості відтворення оцінюваних активів.

(іі) Порівняльний (або ринковий) підхід заснований на інформації про стан ринку у поточних умовах та здійснених угодах на дату оцінки або незабаром до дати оцінки. У рамках порівняльного підходу існує два метода: метод компаній-аналогів та метод угод. Метод компаній-аналогів засновано на порівнянні оцінюваної компанії з зіставними компаніями, акції яких обертаються на біржовому ринку. При використанні методу угод, оцінювана компанія порівнюється з зіставними компаніями, продавалися в останній час в ході операцій по поглинанню. І в тому, і в іншому випадку складається необхідна вибірка компаній по критеріям порівнянності.

(ііі) При використанні доходного підходу справедлива вартість визначається шляхом розрахунку приведеної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків, які прогнозуються на визначений період часу.

Для оцінки основних засобів залучаються зовнішні оцінювачі. Визначення справедливої вартості основних засобів Компанія здійснює за витратним підходом для спеціалізованих активів, та порівняльним підходом для неспеціалізованих активів, для яких була доступна ринкова інформація про угоди по купівлі/продажу таких самих або аналогічних активів.

Справедлива вартість фінансових інструментів - це ціна, яка була б отримана при продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання в ході звичайної угоди між учасниками ринку на дату оцінки, за винятком випадків примусового продажу або ліквідації фінансового інструменту. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є котирування фінансового інструменту на активному ринку.

Компанія розраховувала оцінену справедливу вартість фінансових інструментів виходячи з наявної ринкової інформації, якщо така існує, з використанням відповідних методик оцінки. Проте для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оціненої справедливої вартості потрібні суб'єктивні судження. В Україні все ще спостерігаються деякі явища, властиві ринку, що розвивається, а економічні умови продовжують обмежувати рівень активності на фінансових ринках. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відбивати операції продажу за вимушено низькою ціною, не являючись, таким чином, справедливою вартістю фінансових інструментів.

При визначенні ринкової вартості фінансових інструментів керівництво використовувало усю наявну ринкову інформацію.

Фінансові активи, враховані за амортизованою вартістю. Справедливою вартістю інструментів з плаваючою процентною ставкою, як правило, являється їх балансова вартість. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Використані ставки дисконтування залежать від кредитного ризику контрагента. Балансова вартість дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої фінансової дебіторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості.

Зобов'язання, враховані за амортизованою вартістю. Справедлива вартість позикових коштів заснована на ринкових даних. Справедлива вартість інших зобов'язань була визначена з використанням методик оцінки. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою і фіксованим терміном погашення заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Справедлива вартість зобов'язань, що погашаються на вимогу або після закінчення періоду повідомлення («зобов'язання до запитання»), оцінюється як сума кредиторської заборгованості, що погашається на вимогу, дисконтована з дня, коли могла поступити перша вимога виплатити таку суму. Балансова вартість кредиторської заборгованості з основної діяльності та іншої кредиторської заборгованості та довгострокових зобов'язань приблизно дорівнює її справедливій вартості.

Основні засоби відображаються у звіті про фінансовий стан за справедливою вартістю та належать до 3-го рівня в ієрархії справедливої вартості. Справедлива вартість фінансової дебіторської заборгованості (Примітка 14) та фінансової кредиторської заборгованості (Примітка 20), що оцінюються за амортизованою собівартістю, відповідає третьому рівню ієрархії. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань визначається виходячи з моделей розрахунку вартості на основі аналізу дисконтованих грошових потоків. Оскільки ставки дисконтування, встановлені за використання фінансовими активами та зобов'язаннями, є ринковими та відповідають поточній ситуації, справедлива вартість оцінюється на рівні балансової. Дебіторська та кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги є поточними, а тому їх вартість відповідає справедливій. Станом на 31 грудня 2023 року та станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань приблизно дорівнює її справедливій вартості.

9. Виправлення помилок та зміни в презентації

Протягом 2023 року виправлення помилок минулих періодів та змін в презентації звітності не відбувалося.

10. Розрахунки і операції з пов'язаними сторонами

Визначення пов'язаних сторін наведене в МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони». Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна з них має можливість контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем або може мати суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час аналізу кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі. Інформація про безпосередню материнську компанію Компанії та її фактичну контролюючу сторону наведена у Примітці 1. Нарахування та сплата податків здійснюється відповідно до податкового законодавства України.

Далі подана інформація про характер відносин з тими пов'язаними сторонами, з якими Компанія проводила значні операції або мала значні залишки по операціях за 12 місяців 2023 року.

Залишки та обороти за операціями із пов'язаними сторонами (до вирахування резерву очікуваних кредитних збитків (резерву сумнівних боргів), наведені в звітності про фінансовий стан, були такими:

	31 грудня 2023 р.		**31 грудня 2022 р.**	
у тисячах гривень	**Пов'язані сторони (ДТЕК)**	**Інші пов'язані сторони (СКМ)**	**Пов'язані сторони (ДТЕК)**	**Інші пов'язані сторони (СКМ)**
Дебіторська заборгованість з основної діяльності за продукцію, товари,роботи, послуги (до рядку 1125)	204	-	232	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари,роботи, послуги (до рядку 1615)	(36)	-	(489)	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками (до рядку 1640)	(66)	-	(66)	-
Інші поточні зобов'язання (до рядку 1690)	(59 447)	-	(59 447)	-

Статті прибутків і витрат по операціях з пов'язаними сторонами є наступними:

	2023 рік		**2022 рік**	
у тисячах гривень	**пов'язані сторони (ДТЕК)**	**Інші пов'язані сторони (СКМ)**	**пов'язані сторони (ДТЕК)**	**Інші пов'язані сторони (СКМ)**
Інші операційні доходи (до рядку 2120)	1 458	-	2 003	50
Інші операційні витрати (до рядку 2180)	-1 042	-	-	-

Провідний управлінський персонал протягом 2023 року складався в середньому із 2 осіб (в 2022 році: 2 особи). У 2023 році компенсація провідному управлінському персоналу, що включена до складу витрат на персонал, становила 175 тисяч гривень. (в 2022 році: 130 тисяч гривень).

11. Основні засоби (до рядків балансу 1005, 1010)

У балансовій вартості основних засобів протягом 2023 року відбулися такі зміни:

у тисячах гривень	**Будівлі і споруди**	**Виробниче та інше обладнання**	**Меблі, офісне та інше обладнання**	**Незавершене будівництво**	**Всього**
Первісна або переоцінена вартість на 01 січня 2022 р.	17 543	24	23	169 356	186 946
Накопичена амортизація	(7 463)	(21)	(23)	0	(7 507)
Балансова вартість на 01 січня 2022 р.	**10 080**	**3**	**0**	**169 356**	**179 439**
Надходження / вибуття	**-**	**-**	**-**	-1 034	-1 034
Амортизаційні нарахування	(432)	(3)	-	-	(435)
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.:					
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2022 р.	17 543	24	23	168 322	185 912
Накопичена амортизація	-7 895	-24	-23	0	-7 942
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	**9 648**	**0**	**0**	**168 322**	**177 970**
Надходження	**-**	**-**	**-**	2 336	2 336
Вибуття	**-**	**-**	**-**	-1 724	-1 724
Амортизаційні нарахування / резерв	-433	-	-	-1 255	-1 688
Балансова вартість на 31 грудня 2023 р.					
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2023 р.	17 543	24	23	167 679	185 269
Накопичена амортизація	-8 327	-24	-23	0	-8 374
Балансова вартість на 31 грудня 2023 р.	**9 216**	**0**	**0**	**167 679**	**176 895**

Відповідно до МСФЗ (IFRS) 16, Компанія обрала відображення основних засобів за справедливою вартістю на дату початку застосування МСФЗ.

12. Довгострокова дебіторська заборгованість (до рядку балансу 1030).

Довгострокової дебіторської заборгованості Компанія не має.

13. Товарно-матеріальні запаси (до рядку балансу 1100)

За станом на 31 грудня 2023 року товарно-матеріальні запаси показані за вирахуванням знецінення застарілих запасів в сумі 0 тисяч гривень (на 31 грудня 2022 року – 1 тисяча гривень).

у тисячах гривень	**31 грудня 2023 р.**	**31 грудня 2022 р.**
Будівельні матеріали	88 123	89 670
Мінус: знецінення будівельних матеріалів	(88 123)	(89 670)
Інші матеріали та запаси	4	5
Мінус: знецінення інших матеріалів та запасів	-4	-4
Всього запаси	**0**	**1**

Чиста зміна суми знецінення запасів за рік – зменьшення резерву у сумі 1 547 тисяч гривень, що відображено згорнуто в статті інші операційні витрати.

14. Дебіторська заборгованість з основної діяльності та інша дебіторська заборгованість (до рядків балансу 1125, 1130, 1135)

Дебіторська заборгованість з основної діяльності та інша дебіторська заборгованість (до рядків балансу 1125, 1130, 1135) складається з наступних статей:

у тисячах гривень	**31 грудня 2023 р.**	**31 грудня 2022 р.**
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю (рядок 1125)	723	788
Мінус: резерв під кредитні збитки (рядок 1125)	(212)	(228)
Всього фінансової дебіторської заборгованості	***511***	***560***
Аванси видані за товари та послуги (рядок 1130)	2	49
ПДВ до відшкодування (рядок 1135)	-	192
Всього нефінансової дебіторської заборгованості	***2***	***241***
Всього дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості	**513**	**801**

Станом на 31 грудня 2023 та 31 грудня 2022 років дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість деномінованав гривнях і є безвідсотковою.

Під очікувані кредитні збитки по непогашеній дебіторській заборгованості станом на дату звітності розраховується згідно МСФЗ (IFRS) 9. Наступний аналіз містить додаткові деталі щодо розрахунку ECL, пов'язаних з торговою дебіторською заборгованістю щодо прийняття МСФЗ (IFRS) 9. ECL були розраховані на основі фактичних кредитних збитків за минулий рік або загальнодоступної інформації, що використовується для визначення очікуваних кредитних втрат. Компанія розрахувала ставки ECL окремо для різних груп клієнтів. Експозиції в кожній групі були розподілені на основі загальних характеристик кредитного ризику, таких як кредитний ризик і строк виникнення торгової та іншої дебіторської заборгованості.

Група фінансових активів	**Очікуваний відсоток втрат**	**Номінальна**	**Резерв під**	**Основа для розрахунку**
	на 31.12.2023	**вартість**	**кредитні збитки (ECL)**	
Фінансова дебіторська заборгованість пов’язаних сторін	16.08 %	204	(33)	Скоригована дохідність корпоративних облігацій
Інші компанії (строком виникнення більше 1 року)	10 %	373	(37)	Історія платежів
Інші компанії (строком виникнення більше 1 року)	97 %	146	(142)	Історія платежів

Група фінансових активів	Очікуваний відсоток втрат на 31.12.2022	Номінальна вартість	Резерв під кредитні збитки (ECL)	Основа для розрахунку
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін	22.17%	298	(66)	Скоригована дохідність корпоративних облігацій
Інші компанії (строком виникнення більше 1 року)	10%	361	(36)	Історія платежів
Інші компанії (строком виникнення більше 1 року)	97%	129	(125)	Історія платежів

У сумі резерву на знецінення дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторській заборгованості сталися наступні зміни на протязі 2023 та 2022 років:

2023 рік

у тисячах гривень	**Дебіторська заборгованість з основної діяльності**
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня	**(227)**
Витрати на резерв під очікувані кредитні збитки	(559)
Сторно резерву під очікувані кредитні збитки продовж періоду	574
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня	**(212)**

2022 рік

у тисячах гривень	**Дебіторська заборгованість з основної діяльності**
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня	**(121)**
Витрати на резерв під очікувані кредитні збитки	(627)
Сторно резерву під очікувані кредитні збитки продовж періоду	521
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня	**(227)**

15. Інші оборотні активи (до рядку окремого балансу 1190)

Інші оборотні активи (до рядку балансу 1190) складаються з наступних статей:

У тисячах гривень	**31 грудня 2023 р.**	**31 грудня 2022 р.**
Податок на додану вартість (податковий кредит)	36	18
Всього інші оборотні активи	**36**	**18**

16. Гроші та їх еквіваленти та поточні фінансові інвестиції (до рядку балансу 1165)

у тисячах гривень	**31 грудня 2023 р.**	**31 грудня 2022 р.**
Банківські рахунки до запитання	3 974	1 425
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	**3 974**	**1 425**

Станом на 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року грошові кошти та їх еквіваленти деноміновані в гривнях.
Усі залишки на банківських рахунках не прострочені і не знецінені.

у тисячах гривень	**31 грудня 2023 р.** Банківські рахунки до запитання	**31 грудня 2022 р.** Банківські рахунки до запитання
Рейтинг банківських установ		
Відповідно до Moody`s:		
AAA	3 974	1 425
Всього	**3 974**	**1 425**

Компанія не надавала грошові кошти та їх еквіваленти у заставу як забезпечення позикових коштів.

17. Акціонерний капітал (до рядку балансу 1400)

На 31 грудня 2023 та 31 грудня 2022 років загальна кількість затверджених до випуску, випущених простих акцій Компанії, що є в обігу, складало 1 985 231 акцій номінальною вартістю 100 гривень за акцію. Усі випущені прості акції повністю сплачені. Кожна проста акція має один голос при голосуванні. Сума акціонерного (статутного) капіталу на 31.12.2023 року складає 198 523 тисяч гривень. Протягом 2023 року акціонерний (статутний) капітал не змінювався.

Власники статутного капіталу, станом на 31.12.2023 року та на 31.12.2022 року:

Акціонер	**Кількість акцій, шт**	**Номінальна вартість акцій, тис.грн**	**% голосуючих акцій емітента**
АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО»	1 981 531	198 153 100	99,81%
Фізичні особи	3 700	370 000	0,19%

18. Дивіденди

У 2022 році та 2023 році Компанія не приймала рішення про розподіл та виплату дівідендів.

19. Податки до сплати (до рядку балансу 1620)

у тисячах гривень	**31 грудня 2023 р.**	**31 грудня 2022 р.**
Податок на нерухоме майно	3	2
Податок на землю	50	47
Податок на прибуток	1	1
Інше	8	10
Всього податків до сплати	**62**	**60**

20. Кредиторська заборгованість з основної діяльності та інша кредиторська заборгованість (до рядків балансу 1615, 1625, 1630, 1640, 1690)

у тисячах гривень	**31 грудня 2023 р.**	**31 грудня 2022 р.**
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю (рядок 1615):		
електроенергія	2	-
теплова енергія	-	298
матеріали, послуги	71	19
операційна оренда	12	176
Всього кредиторської заборгованості	**85**	**493**
Поточна заборгованість		
рахунками з оплати праці (рядок 1630)	27	41
рахунками зі страхування (рядок 1625)	11	12
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками (рядок 1640)	66	66
Поточні забезпечення (рядок 1660)	68	43
Інша поточна заборгованість (рядок 1690)	59 447	59 447
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	**59 704**	**60 102**

21. Дохід від реалізації товарів (до рядку 2000 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	550	-
Всього чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (рядок 2000)	**550**	**-**

22. Собівартість реалізованих товарів (до рядку 2050 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	-550	-
Всього собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (рядок 2050)	**-550**	**-**

23. Адміністративні витрати (до рядку 2130 звіту про фінансові результати)

У тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Амортизація	312	269
Всього витрат на збут	**312**	**269**

24. Витрати на збут (до рядку 2150 звіту про фінансові результати)

У тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Послуги спецтехники	23	22
Всього витрат на збут	**23**	**22**

25. Інші операційні доходи (до рядку 2120 звіту про фінансові результати)

У тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Доход від продажу виробничих запасів	4 310	3 991
Дохід від відновлення резерву	15	-
Орендний дохід	660	580
Інші операційні доходи	**4 985**	**4 571**

26. Інші операційні витрати (до рядку 2180 звіту про фінансові результати)

У тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Собівартість реалізованих виробничих запасів	2 721	3 718
Резерв під кредитні збитки торгової дебіторської заборгованості	-	105
Резерв знецінення ТМЦ	(1 547)	(542)
Податки та сбори	18	5
Інші виплати	608	352
Всього інших операційних витрат	**1 800**	**3 638**

27. Інші витрати (до рядку 2270 звіту про фінансові результати)

У тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Знецінення необоротних активів	1 255	-
Всього інших витрат	**1 255**	**-**

28. Витрати (дохід) з податку на прибуток (до рядку 2300 окремого звіту про фінансові результати)

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою.Станом на 31 грудня 2023 року відстрочені податкові активи та зобов'язання оцінюються із використанням ставки 18%, яка передбачено Податковим кодексом. Податок на прибуток складається з таких компонентів:

(а) Компоненти витрат по податку на прибуток

Витрати / (дохід) з податку на прибуток складається з таких компонентів:

У тисячах гривень	**2023 рік**	**2022 рік**
Поточний податок		
Відстрочений податок	-3	19
Витрати (дохід) з податку на прибуток за рік	**-3**	**19**

(б)Звіряння витрат по податках з прибутком або збитком, помноженим на відповідну ставку оподаткування

Прибутки / (збитки) Компанії в 2023 році оподатковувалися по ставці 18%, як і у 2022 році. Звірка очікуваного і фактичного податку на прибуток представлене нижче:

У тисячах гривень	**2023 рік**	**2022 рік**
Прибуток / (Збиток) до оподаткування	**1 595**	**642**
Теоретична сума доходу (витрат) з податку на прибуток по встановленій законом ставці податку 18%	(287)	(116)
Податковий ефект статей, які не віднімаються для цілей оподаткування або не включаються в суму оподаткування	15 907	16 041
Невизнані перенесені податкові збитки за рік	(15 623)	(15 906)
Витрати (дохід) з податку на прибуток за рік	**(3)**	**19**

(в) Відстрочені податки, проаналізовані по видах тимчасових різниць

Через відмінності між принципами оподаткування в Україні і МСФЗ виникають певні тимчасові різниці між балансовою вартістю деяких активів і зобов'язань для цілей фінансової звітності і їх вартістю для цілей визначення бази оподаткування.

У тисячах гривень	**1 січня 2023 р**	**(Віднесено)/ кредитовано на фінансовий результат**	**31 грудня 2023 р**
Відстрочений податковий актив	41	(3)	38
Всього відстроченого податкового активу	**41**	**(3)**	**38**

29. Матеріальні витрати (до рядку 2500 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Собівартість реалізованих запасів	3 271	-
Знецінення необоротних активів	1 255	-
Нарахування/Сторно знецінення запасів	-1 547	-
Інші матеріальні витрати	1	-
Всього матеріальні витрати (рядок 2505)	**2 980**	**-**

В розкриттях по іншим операційним витратам за 2023 рік зроблено рекласіфікацію витрат з рядка 2520 інші операційні витрати в рядок 2500 матеріальні витрати:

- собівартість реалізованих запасів;

- нарахування / сторно знецінення запасів;

- інші матеріальні витрати.

30. Витрати на оплату праці (до рядку 2505 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Витрати на заробітну плату	1 175	1 010
Витрати на резерв відпусток	72	54
Витрати на оплату праці, всього (рядок 2505)	**1 247**	**1 064**

31. Відрахування на соціальні заходи (до рядку 2510 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
ЄСВ ФОП постійний основний склад	257	216
ЄСВ ФОП резерв відпусток	16	11
Відрахування на соціальні заходи, всього (рядок 2510)	**273**	**227**

32. Амортизація (до рядку 2515 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Основні засоби, у т.ч.		
Будівлі споруди та передавальні пристрої	*433*	*432*
Машини та обладнання	*-*	*3*
Амортизація, всього (рядок 2515)	**433**	**435**

33. Інші операційні витрати (до рядку 2520 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Інші послуги сторонніх організацій	672	520
Інші податки та збори	671	519
Собівартість реалізованих запасів (рекласіфікація у рядок 2500)	-	3 718
Нарахування/Сторно резерву під кредитні ризики	-	106
Нарахування/Сторно знецінення запасів (рекласіфікація у рядок 2500)	-	(542)
Інші витрати (рекласіфікація у рядок 2500)	-	5
Інші операційні витрати, всього (рядок 2520)	**1 343**	**4 326**

34. Рух грошових коштів (до рядків 3095 звіту про рух грошових коштів)

у тисячах гривень	**12 місяців 2023**	**12 місяців 2022**
Перерахування лікарняних	6	-
Надходження від продажу товарів та матеріалів	5 906	4 350
Інші надходження	18	116
Інші надходження у результаті операційної діяльності, (рядок 3095)	**5 930**	**4 466**

35. Умовні та контрактні зобов'язання

Зобов'язання по капітальних витратах. Станом на 31 грудня 2023 року Компанія не має передбачених договорами зобов'язань з капітальних витрат на основні засоби.

Зобов'язання по закупівлях. Станом на 31 грудня 2023 року Компанія не має передбачених договорами зобов'язань по закупівлях.

Податкове законодавство. Податкове та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів. Непослідовність у застосуванні, тлумаченні і впровадженні податкового законодавства може призвести до судових розглядів, які, у кінцевому рахунку, можуть стати причиною нарахування додаткових податків, штрафів і пені, і ці суми можуть бути суттєвими.

На думку керівництва, Компанія дотримується усіх вимог чинного податкового законодавства у країні своєї реєстрації.

Юридичні питання. Під час звичайної господарської діяльності Компанія бере участь у судових процесах та виступає стороною претензій. На думку керівництва Компанії, кінцеві зобов'язання, якщо такі виникнуть, прийняті на основі розгляду таких справ або претензій, не матимуть істотного впливу на фінансовий стан або результати майбутньої діяльності Компанії.

Контрольовані операції. Компанія не здійснює контрольовані операції, які регулюються правилами ТЦО.

***Питання, пов'язані з охороною довкілля*.** Система заходів із дотримання природоохоронного законодавства в Україні знаходиться на етапі розвитку, і позиція органів влади щодо його виконання постійно переглядається. Компанія періодично оцінює свої зобов'язання згідно з природоохоронним законодавством. У випадку виникнення зобов'язань, вони визнаються у фінансовій звітності у тому періоді, в якому вони виникли. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути внаслідок зміни чинних норм та законодавства, а також судових процесів, не піддаються оцінці, проте можуть мати суттєвий вплив. За існуючого порядку, який забезпечує дотримання вимог чинного законодавства, керівництво вважає, що суттєвих зобов'язань внаслідок забруднення навколишнього середовища не існує.

36. Оцінки та управління ризиками

Підхід Групи DTEK Energy B.V, до якої належить Компанія, до ризик-менеджменту передбачає комплексну систему внутрішнього контролю та управління ризиками, засновану на стратегічному та поточному плануванні. У складі організаційної структури Групи функціонує Департамент з внутрішнього контролю та управління ризиками. Функція ризик-менеджменту представлена в Групі як на рівні корпоративного центру, так і на рівні підприємств.

Підходи до управління ризиками уніфіковані і ідентичні на всіх підприємствах (єдиний підхід до оцінки та аналізу ризиків, єдині принципи страхування, єдині вимоги до системи внутрішнього контролю в процесах). Компанія систематично виявляє і оцінює ризики, що впливають на досягнення стратегічних та операційних цілей, оцінка ризиків також може додатково проводитись у випадках суттєвих змін зовнішнього середовища або стратегії. Менеджмент поінформований і розуміє, як ризики впливають на досягнення цілей підприємств та Групи в цілому. Усі рішення приймаються з урахуванням існуючих і потенційних загроз і можливостей.

Компанія приділяє особливу увагу моніторингу і мінімізації операційних ризиків - реалізуються програми зі зниження операційних витрат і підвищенню ефективності виробничих процесів, розроблено плани ліквідації аварійних ситуацій.

В області операційної діяльності пріоритетним є управління ризиками, пов'язаними з охороною праці, навколишнього середовища, забезпеченням безперебійної діяльності.

У ході своєї діяльності Компанія наражається на ряд фінансових ризиків, серед яких ринковий ризик (включаючи ціновий ризик, валютний ризик, ризик грошових потоків та справедливої вартості процентної ставки), кредитний ризик та ризик ліквідності. Загальна політика Компанії по управлінню ризиками спрямована на зведення до мінімуму потенційного негативного впливу на фінансові результати Компанії тих ризиків, які піддаються управлінню або не пов'язані з основною діяльністю з виробництва електроенергії.

Для зниження ризику ліквідності здійснюється диверсифікація в розрізі контрагентів та оптимізація умов договорів у частині термінів оплати, реалізуються програми зі зниження операційних витрат (які, в тому числі, ведуть до підвищення ефективності процесів Компанії).

Зниження впливу даного ризику також досягається шляхом підтримки заданого рівня абсолютної ліквідності. У Компанії запроваджено механізм планування та управління рухом грошових коштів, який дозволяє оперативно реагувати на зміни у зовнішньому і внутрішньому середовищі.

Таким чином, для ефективного управління ризиками:

- Регулярно виявляє і оцінює ризики, що впливають на досягнення стратегічних та операційних цілей.
- Забезпечує прийняття рішень з урахуванням їх потенційних ризиків
- Вибирає оптимальну стратегію управління ризиками, порівнюючи ступінь зниження ризику і вартість заходів щодо їх управління
- Здійснює регулярний моніторинг ефективності заходів з управління ризиками

Політичні та макроекономічні ризики

***Податкове навантаження*:**

Цей ризик є притаманним для Компанії, зростання податкового навантаження може привести до зміни фінансових результатів діяльності емітента, зокрема зменшення чистого прибутку, оборотного капіталу, що в подальшому може негативно вплинути на інвестиційні програми Компанії і, як наслідок, завадити реалізації програм соціального партнерства, екологічних заходів тощо. Основним нормативним документом, регламентуючим діяльність емітента у податковому просторі, є Податковий Кодекс України, за повним виконанням якого пильно стежать окремі підрозділи Компанії.

Ризики, пов'язані з невизначеністю регуляторного середовища для діяльності:

У зв'язку із високим рівнем регуляторного упорядкування діяльності Компанії, зазначений ризик є значним. Несвоєчасна підготовка роз'яснювальних документів по окремим питанням при прийнятті нових законів щодо господарської діяльності суб'єктів господарювання призводить до невизначеності регуляторного середовища при тому, що виробничий процес Компанії є безперервним.

Ризики, пов'язані із політичною нестабільністю:

У звітному періоді ризики, пов'язані із політичною нестабільністю, мали значний вплив на Компанію. Але, незважаючи на всі перешкоди і завдяки своєчасним заходам з управління ризиками, Компанія змогла забезпечити безперебійну діяльність.

Ризики, пов'язані із рецесією чи зниженням темпів економічного розвитку:

Зниження темпів економічного розвитку може мати негативні наслідки, зокрема, завадити реалізації проектів подальшого розвитку стратегії модернізації виробничих об'єктів Компанії, привести до зменшення обсягів виробництва і, як наслідок, збільшення собівартості продукції.

Ризики, пов'язані із зростанням інфляції чи зниження впевненості споживачів у майбутньому:

У фінансовий план витрати складаються з урахуванням коефіцієнтів інфляції.

Ризики, пов'язані з неефективною судовою системою.

Змін у факторах ризику протягом звітного періоду не було. До ризиків, пов'язаних з неефективною судовою системою Компанія відносить:

- суб'єктивне оцінювання судом доказів по справі;

- неоднозначне трактування судами різних інстанцій норм матеріального права та порушення норм процесуального права;

- зміна судової практики.

Ризики, пов'язані з обмеженням на валютні операції.

Вплив валютного ризику на Компанію обмежений, так як Компанія здійснює продаж і несе витрати в національній валюті.

Ризик процентної ставки.

Оскільки Компанія зазвичай не має значних процентних активів, доходи та грошові потоки Компанії від основної діяльності переважно не залежать від змін ринкових процентних ставок. Ризик зміни процентної ставки, на який наражається Компанія, пов'язаний з довгостроковими позиковими коштами.

Позикові кошти, залучені за змінними процентними ставками, призводять до ризику процентної ставки. Позикові кошти, видані за фіксованими процентними ставками, призводять до ризику справедливої вартості процентної ставки. Станом на 31 грудня 2023 року Компанія не має позикових коштів з змінною процентною ставкою.

Компанія не має формальної політики та процедур з управління ризиком процентної ставки, оскільки керівництво вважає цей ризик незначним для діяльності Компанії.

Кредитний ризик.

Компанія наражається на кредитний ризик, який виникає тоді, коли одна сторона фінансового інструменту спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання взятих на себе зобов'язань. Кредитний ризик виникає в результаті реалізації Компанією продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи. Максимальна сума кредитного ризику, на який наражається Компанія, показана нижче за категоріями активів:

у тисячах гривень	**31 грудня 2023**	**31 грудня 2022**
Грошові кошти та їх еквіваленти (до рядку 1165)	3 974	1 425
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість (до рядку 1125)	511	560
Загальна сума кредитного ризику балансових фінансових інструментів	**4 485**	**1 985**

Ринковий ризик.

Компанія наражається на ринкові ризики, які виникають у зв'язку з відкритими позиціями процентних активів і зобов'язань, які великою мірою залежать від загальних та конкретних ринкових змін. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Компанією, дотримання яких контролюється щоденно. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Ризик ліквідності.

Ризик ліквідності – це ризик того, що Компанія зіткнеться з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями. Компанія щодня стикається з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання її вільних грошових коштів.

Керівництво здійснює моніторинг помісячних прогнозів грошових потоків Компанії. У поданій нижче таблиці показано зобов'язання станом на 31 грудня за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці аналізу за строками – це недисконтовані грошові потоки за угодами.

Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, розкритих у балансі, оскільки суми у балансі основані на дисконтованих грошових потоках. Нижче в таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення:

Станом на 31 грудня 2023 року:

	До запитання та до 6 місяців	**Понад 5 років**	**Всього**
Зобов'язання			
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість (до рядку 1615)	85		**85**
Інші поточні зобов'язання (до рядку 1690)	59 447		59 447
Всього майбутніх платежів, у т.ч. майбутніх виплат основної суми та процентів	**59 532**		**59 532**

Станом на 31 грудня 2022 року:

	До запитання та до 6 місяців	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання			
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість (до рядку 1615)	493		**493**
Інші поточні зобов'язання (до рядку 1690)	59 447		59 447
Всього майбутніх платежів, у т.ч. майбутніх виплат основної суми та процентів	**59 940**		**59 940**

37. Події після звітної дати

Інші істотні події, які вплинули або можуть вплинути на фінансовий стан, рух грошових коштів або результати діяльності Компанії, що мали місце в період між звітною датою і датою підписання фінансової звітності Компанії за 2023 рік, підготовленої відповідно до МСФЗ, відсутні.

38. Затвердження фінансової звітності

Дана фінансова звітність Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, була затверджена до випуску Керівництвом 28 лютого 2024 року.

Директор		А.Д.Возний
М.П.	підпис	прізвище, ім'я, по батькові
Головний бухгалтер		І.В.Чубинський
	підпис	прізвище, ім'я, по батькові